

Ikt. sz.: VFB/21-3/2015.

VFB-10/2015. sz. ülés
(VFB-20/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2015. május 8-án, pénteken 8 óra 3 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	3
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>Tájékoztató a Kormányzat Stratégiai Partnerségi Megállapodásairól 2012. július 20-tól napjainkig</i> <i>Meghívott előadó: Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter</i>	5
<i>Hozzászólások, kérdések</i>	11
<i>Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter válaszai</i>	22
<i>Az ülés berekesztése</i>	30

Napirendi javaslat

Tájékoztató a Kormányzat Stratégiai Partnerségi Megállapodásairól 2012. július 20-tól napjainkig. Meghívott előadó: Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Volner János** (Jobbik), a bizottság elnöke

Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Varga László (MSZP), a bizottság alelnöke

Bányai Gábor (Fidesz)

Becsó Zsolt (Fidesz)

Dr. Tiba István (Fidesz)

Törő Gábor (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Gúr Nándor (MSZP) dr. Varga Lászlónak (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Farkasné dr. Molnár Valéria tanácsadó

Hozzászóló

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter

Dr. Szél Bernadett (LMP) országgyűlési képviselő

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 3 perc)

Az ülés megnyitása

VOLNER JÁNOS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök mindenkit a Vállalkozásfejlesztési bizottság mai ülésén. A bizottsági ülést ezennel megnyitom. Elsőként meg kell állapítanunk a határozatképességünket. Bizottságunk hat fő személyes jelenlétével határozatképes. Egy fő kapott helyettesítési megbízást. *(Dr. Varga László megérkezik az ülésre.)* Most már hét főre egészül ki bizottságunk létszáma.

Javaslatot teszek a napirendünk elfogadására. A futáspostával kiküldött meghívóhoz más javaslat nem érkezett, azaz egy napirendi pontunk lesz. Azaz Tájékoztató a kormányzat stratégiai partnerségi megállapodásairól 2012. július 20-tól napjainkig terjedő időszakra vonatkozóan. Kérdezem a bizottság tagjait, ki az, aki ezzel egyetért. *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm.

Tájékoztató a Kormányzat Stratégiai Partnerségi Megállapodásairól 2012. július 20-tól napjainkig **Meghívott előadó: Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter**

Elsőként tehát rátérünk a napirendi pontunk megtárgyalására. Engedjék meg nagyon röviden, hogy megindokoljuk, miért is vizsgálódik a bizottság, illetve miért kerül sor erre a bizottsági ülésre. Tudjuk azt, hogy a kormány jó néhány stratégiai megállapodást megkötött az elmúlt időszakban, ezeknél a stratégiai megállapodásoknál Magyarországon befektető legnagyobb cégek érintettek. Miniszter úrtól az erre vonatkozó tapasztalatokat, észrevételeket szeretnénk megtudakolni, és természetesen, hogy a bizottság tagjai feltehetik ez irányú kérdéseiket, valamint megfogalmazhatják szakmai, illetve politikai véleményüket egyaránt.

Tájékoztatom bizottságunk tagjait arról, hogy a Képviselői Információs Szolgálat készített számunkra egy sajtófigyelést, amit e-mailben el is juttattunk mindenkinek és ilyen módon képviselőtársaink rendelkezésére áll. Ismertetem a bizottság tagjaival, hogy miniszter úrral előzetesen úgy egyeztettünk, hogy másfél órát tud majd maradni bizottságunk ülésén, utána elszólítják ők hivatali programjai. Köszönöm ezúton is miniszter úr személyes megjelenését, és tisztelettel köszöntöm őt bizottságunk ülésén. Meg is kérem miniszter urat, hogy legyen kedves megtartani az előadását. Köszönöm szépen.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a meghívást a bizottság mai ülésére, mint ahogy eddig is, ezután is természetesen minden szakmai, külgazdaságot, külpolitikát érintő kérdésben örömmel állok az önök rendelkezésére, és szívesen veszem az önök véleményét is a külgazdasági, külpolitikai stratégiát, illetve döntéseinket illetően. *(Becsó Zsolt megérkezik az ülésre.)*

A stratégiai megállapodások kapcsán kaptam önöktől a meghívást, amit köszönök. Különösképpen azért, mert a stratégiai megállapodások jelentik a magyar külgazdasági stratégia egyik nagyon fontos pillérét. Ugye a magyar gazdaság egy olyan gazdaság, amely rendkívül nyitott, ezért a dimenziójánál, a méreténél és a nyitottságánál fogva a nemzetgazdaság összességének teljesítményét nagyon nagy mértékben határozza meg a külgazdasági teljesítmény és a külgazdasági teljesítményen belül is alapvetően az export alakulása és a befektetések, beruházások alakulása. Tehát a más, nálunk nagyobb, több természeti erőforrással rendelkező, más dimenziójú gazdaságban a befektetések, beruházások mértéke nem annyira

meghatározó, mint nálunk. Nálunk viszont gyakorlatilag a beruházások és az export teljesítménye alapvetően befolyásolja a nemzetgazdaság teljesítményének egészét. Ezért is hoztuk azt a döntést még korábban, tisztelt elnök úr, tisztelt képviselőtársaim, hogy a külpolitikát is nem célnak, hanem eszköznek tekintjük, mert abból kiindulva, hogy a külgazdasági tevékenység milyen komoly mértékben határozza meg a nemzetgazdaság összteljesítményét, azt gondoljuk, hogy Magyarország nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy a külpolitikát ne használja fel a külgazdasági teljesítmény növelése érdekében, ezért helyeztük a külgazdasági érdekek képviselőjét a külpolitikai stratégiai fókuszába, és ezért adtuk ezt az új irányvonalat a magyar külpolitikának, hogy alapvetően a magyar nemzetgazdasági érdekek érvényesítését kell szem előtt tartani a külpolitikai tevékenységünk során. Persze ez számos kérdést felvetett, ami helyes is, mert korábban ilyen még nem volt, és minden újdonság sok kérdést felvet. Persze ezek között vannak igazságtalan kérdések is, de hát az élet már csak ilyen, például akkor ez jelenti-e a diplomáciai feladatok leértékelését, a válasz az, hogy nem. Határozottan nem jelenti, sőt ellenkezőleg. A magyar külgazdasági stratégia nem lehetne sikeres akkor, ha a diplomáciai feladatokat hibátlanul és hiánytalanul ne végeznénk el, ugyanis a diplomáciai feladatok hiánytalan és hibátlan elvégzése jelenti azt az alapot, amire ráállva a külgazdasági érdekeket és a nemzetgazdasági érdekeket érvényesíteni lehet.

A befektetések, beruházások tekintetében azért jól látható, hogy a magyar nemzetgazdaság teljesítményében a nagy, alapvetően nemzetközi tulajdonosi háttérrel rendelkező vállalatok alapvető befolyással és alapvetően meghatározó szereppel rendelkeznek. Ezért a magyar gazdaságstratégiának, úgy összességében is egy nagyon fontos feladata és célkitűzése az, hogy a Magyarországon működő, emberek százezreinek munkát adó és a magyar gazdaság teljesítményét alapvetően meghatározó nagy nemzetközi vállalatokkal fel tudjon építeni egy olyan kapcsolatot, egy olyan együttműködést, amely ezeket a vállalatokat minden eddiginél jobban beágyazza a magyar nemzetgazdasági tevékenységbe. Minden eddiginél jobban integrálja, minden eddiginél jobban érdekeltté teszi őket a magyar gazdaság sikereiben, és felépít egy olyan win-win szituációt, ahol a nemzetközi nagyvállalatoknak nem kizárólag az az érdeke, hogy minél gyorsabban minél több profitot zsebre vághassanak, és adott esetben távozhassanak, hanem az, hogy hosszú távú jelenlétet építsenek Magyarországon. Magas hozzáadott értéket termeljenek, és hosszú távon váljanak a magyar nemzetgazdasági növekedés meghatározó alakjaivá.

Ennek a célkitűzésnek a jegyében hoztuk létre a stratégiai együttműködési megállapodások rendszerét. Stratégiai együttműködési megállapodást olyan, Magyarországon működő nagyvállalatokkal kötünk, amelyek hosszú távon tervezik magyarországi jelenlétüket; nagy mennyiségben teremtenek munkahelyet; magas hozzáadott értékű munkahelyeket is teremtenek; a megtermelt profit esetében az újrabefektetést legalább olyan fontosnak tartják, mint adott esetben a profit anyavállalatnak történő elutalását; a termelés mellett a kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységre is hangsúlyt helyeznek; társadalmi felelősségvállalásban is részt vesznek; illetőleg a magyar oktatási rendszerrel kapcsolatot építenek, és magyar beszállítókat nagymértékben alkalmaznak a beszállítói láncukban. Nagyjából ezek azok a kritériumok, amelyek alapján a stratégiai együttműködő partnereket kiválasztjuk.

Most azt is szeretném elmondani, hogy ezek a megállapodások, amelyeket kötünk, nem jogi kötőerővel rendelkező megállapodások, hiszen ezek nem rendelkeznek pénzbeli támogatásról, ennél fogva nem rendelkeznek kötelezettségekről sem. Vannak olyan, más típusú megállapodások, amelyek, mondjuk, pénzügyi

támogatásról rendelkeznek egy-egy vállalat esetében, ezért jogi kötelezettségeket írnak elő. Ilyen például, amikor egy vállalat beruház, akkor egyedi kormánydöntés alapján a vállalatot készpénztámogatásban lehet részesíteni, ezt a Nemzeti Befektetési Ügynökség javasolja, a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság elfogadja, aláíródik egy szerződés, a vállalat kap egy bizonyos összeget, ezért vállalja, hogy hány új munkahelyet teremt, milyen mértékű beruházást hajt végre.

Ezek a megállapodások nem erről szólnak; ezek jogi kötőerővel nem rendelkező, a vállalatok számára olyan gazdasági előnyt nem jelentő megállapodások, amelyek bármifajta törvénybe, jogszabályba ütköznenek. Egy ilyen megállapodás előnyt jelent Magyarország számára, és annyiban előnyt jelent persze a vállalat számára is, hogy egy ilyen megállapodással létrejön egy közvetlen konzultációs mechanizmus, tehát rendszeresen tartunk munkacsoportüléseket az adott vállalat vezetőivel, évente egy-két alkalommal, ha szükség van rá, akár többször is.

Mondok önöknek egy példát erre. Emlékeznek rá, hogy a Daimler, illetve a Mercedes kecskeméti gyáránál mennyi problémát okozott az, amikor felelőtlen betelefonálók állandóan bombariadókat okoztak, és ebből fakadóan sokszor le kellett állítani a gyár termelését, ami egy ilyen precíz termelési láncsal rendelkező vállalatnál nem mindegy, és ez egy idő után már a vállalat központjában is felveti azt a kérdést, hogy vajon egy ilyen országban érdemes-e nagymértékű beruházást végrehajtani, ahol így lehetetlenné lehet tenni a folyamatos termelést.

Akkor a Daimler mint stratégiai partner kérte a szerződésben, illetve megállapodásban rögzített munkacsoport összehívását, ahol a Belügyminisztérium, a nemzetgazdasági tárca, a rendőrség szakembereivel és a vállalat vezetőivel összeültünk, és kidolgoztunk különböző intézkedéseket arra vonatkozóan, hogy ilyen esetek ne fordulhassanak elő; és akkor még számos dolgot tudnék önöknek mondani. Tehát ez egy ilyen típusú praktikus együttműködést feltételez, ami szerintem teljesen normális, így kell hogy működjön, egy kormánynak így kell foglalkoznia azokkal a nagybefektető vállalatokkal, amelyek a nemzetgazdasági teljesítményt alapvetően meghatározzák.

Na most, szeretném önöknek elmondani, hogy mi az állandó tartalma ezeknek a megállapodásoknak. Ezek a megállapodások tartalmazznak bekezdéseket a beszállítói lánc tekintetében, ugyanis Magyarországnak az az érdeke, a magyar kormánynak az az érdeke és a magyar nemzetgazdaságnak az az érdeke, hogy minél több magyar vállalat, praktikusán kis- és közepes vállalkozás kapjon lehetőséget ezen nagyvállalatok beszállítói láncába.

Van egy ilyen örök dilemma - erről a parlamentben is szoktunk vitázni -, hogy a magyar nemzetgazdaság lelkének tartott kis- és közepes vállalkozások támogatásának mi a helyes módja: ha a kormány, mondjuk, közvetlenül hozzájuk fordulva közvetlen pénztámogatásban részesíti őket, vagy mondjuk, az a helyes, ha eléri azt, hogy a magyar gazdaság teljesítményét alapvetően meghatározó, stabil, Magyarországon hosszú távon jelen lévő nagyvállalatok beszállítói láncába ők be tudjanak kerülni. Én azt gondolom, ez nem fekete-fehér kérdés, tehát nem kizárólagos, hogy egyik vagy másik a jó megoldás, szerintem egyszerre kell alkalmazni a kettőt. Tehát amikor nagyvállalatokat támogatunk, akkor az igenis jó kell hogy legyen a kis- és közepes vállalkozásoknak is, mert ha egy nagyvállalat Magyarországon bővíti a termelését, akkor a beszállítói láncát is bővíteni fogja. Az pedig már a mi dolgunk, hogy elérjük, a magyar kis- és közepes vállalkozások minél nagyobb arányban kapjanak szerepet egy ilyen beszállítói láncban.

Ennek vannak objektív feltételei: minőségi, mennyiségi, megbízhatósági, referenciabeli kritériumok. Az már a magyar kormánynak és azon belül is az intézmények között a Nemzeti Befektetési Ügynökségnek a felelőssége, hogy

megfelelő számú magyar kis- és közepes vállalkozást hozzon abba a helyzetbe, hogy ezeket a nagyvállalatokat ki tudják szolgálni. Itt azért a követelményrendszer meglehetősen szofisztikált, magas szintű, ezért nagyon sok kis- és közepes vállalkozásnak fejlesztésre van szüksége ahhoz, hogy a versenyben helyt tudjon itt állni a mennyiséget, minőséget, referenciákat illetően. Ezért ezeknek a megállapodásoknak egy pontja rendelkezik arról, hogy az adott nagyvállalat és a Nemzeti Befektetési Ügynökség közös beszállítófejlesztési programokat hajt végre annak érdekében, hogy minél több kkv vagy minél több magyar vállalat, ha úgy tetszik, abba a helyzetbe kerüljön, hogy egy ilyen beszállítói láncba egyáltalán be tudjon kerülni.

Aztán ezeknek a stratégiai megállapodásoknak egy-egy pontja rendelkezik a szakképzési együttműködésről is és rendelkezik egy-egy pontja a kutatás-fejlesztési, felsőoktatási együttműködésről is. Ugyanis manapság, amikor befektetni szándékozó vállalatokkal tárgyalunk, akkor két dolgot látunk. Az egyik az, hogy öldöklő verseny zajlik a világban a beruházásokért és a befektetésekért. Tehát, ha korábban, mondjuk, egy egységnyi befektetésért iksz mennyiséget kellett dolgoznunk, akkor most egy egységnyi befektetésért három iksz mennyiséget kell dolgoznunk, olyan mértékben nőtt meg a verseny a világban a befektetésekért. Amelyek korábban érvnek számítottak egy ország mellett, azok ma már az alapot jelentik, tehát a jó infrastruktúra, az egyszerű adórendszer, a jó földrajzi elhelyezkedés; ezek már mind-mind az alap, tehát ezek korábban érvek voltak, ma már ez az alap. Egyre inkább az válik döntő faktorrá, hogy egy adott ország rendelkezik-e megfelelő mennyiségű és megfelelő képzettségű munkaerővel. Itt nekünk vannak objektív korlátaink: vagyunk, amekkorák vagyunk, van annyi lakosunk, amennyi van, viszont nekünk ezen belül kell megteremteni annak a lehetőségét vagy előállítani azt a helyzetet, hogy a megfelelő képzettségű munkaerő elő tudjon állni.

Na most, ezért azt gondolom, hogy amikor a felsőoktatásról meg a szakképzésről beszélünk, és ebből az aspektusból vizsgáljuk ezt a két rendszert, hogy vajon ezen rendszerek tevékenységének eredményeként létre tud-e jönni az a munkaerő típusában, képzettségében, mennyiségében, amit ezek a vállalatok elvárnak, akkor helyesen tesszük, ha így vizsgáljuk, és ezért együtt kell működnünk ezekkel a vállalatokkal, mert igazán ők tudják megmondani, hogy mi az, amire nekik szükségük van. Ezért a kutatás-fejlesztési, felsőoktatási és szakképzési területen történő együttműködés is mindig részét képezi ezeknek a megállapodásoknak.

Indul egy új rendszer, ez a felsőoktatási ipari centrumok létrejötte. Szegeden már létrejött egy ilyen, most Győrött várható a következő létrejötte. Ezek a felsőoktatási ipari centrumok mind-mind az adott helyi önkormányzat, a nagyvállalat és a helyi felsőoktatási intézmény integrációjával jönnek létre, pontosan annak érdekében, hogy az oktatást, a kutatás-fejlesztést, a szakemberképzést és magát a vállalati tevékenységet is a lehető legszorosabb egységbe tudjuk összefűzni.

Ezek az együttműködési megállapodások rendelkeznek mindig arról, illetve tartalmazznak olyan bekezdéseket, hogy az adott vállalat a helyi közösségek életében részt vesz, tehát a társadalmi felelősségvállalásukra számítunk ezeknek a vállalatoknak különböző területeken: a sport, az oktatás, a kultúra, a szociális terület, a helyi tevékenységek és intézmények támogatása egyre nagyobb mértékben jelenik meg ezen vállalatok részéről.

Na most, szeretném önöket tájékoztatni arról, hogy eddig 59 stratégiai együttműködési megállapodást kötöttünk. Ez az 59 stratégiai megállapodás leképezi a nagyvállalatok magyar gazdaságban betöltött strukturális szerepét: ágazatok és tulajdonosi háttér, tehát nemzeti sikereink. A magyar gazdaság zászlóshajója immár

egyértelműen az autóipar, most először fordul elő, hogy a teljes feldolgozóipari kibocsátás több mint 30 százaléka az autóiparból származik.

Ennek megfelelően egyébként az 59 vállalatból 21 az autóipar területéről került ki. Az autóiparhoz vagy a járműgyártáshoz, inkább így mondanám, szorosan kapcsolódó elektronikai ipar a harmadik helyen áll, mert a gyógyszeripari és az informatikai cégek állnak a második helyen, 6 gyógyszeripari, 6 informatikai céggel kötöttünk megállapodást. Emellett van öt elektronikai vállalattal kötött megállapodásunk is. Mellettük négy-négy élelmiszeripari és telekommunikációs, két-két gépipari, könnyűipari és vegyipari, valamint egy-egy energetikai, építőipari, egészségipari, kereskedelmi, logisztikai, papíripari, valamint villamos ipari céggel kötöttünk stratégiai megállapodást.

Nemzetek, tulajdonosi háttér szerint a következőképpen néz ki a dolog. A legtöbben amerikaiak - ennyit a magyar-amerikai gazdasági együttműködésről, hogy sikertörténet-e vagy sem -, tíz amerikai vállalattal van stratégiai együttműködési megállapodásunk. Én azt gondolom, hogy ha annyira rossz hely lennénk, mint ahogyan azt próbálják néhányan beállítani amerikai szemszögből, akkor az amerikai vállalatok valószínűleg nem ide hoznák a dollármillióikat, és nem Magyarországon fektetnék be, és nem a magyar munkaerőre alapoznának. Ráadásul az amerikai vállalatok folyamatosan bővítik a magyarországi tevékenységüket. 9 milliárd dollárnyi amerikai befektetés van már Magyarországon. Az amerikai vállalatok körülbelül 90 ezer magyar embert foglalkoztatnak. Én azt gondolom, hogy ez önmagában is azt bizonyítja, hogy az amerikai tőke bízik Magyarorszában.

A második helyen a német vállalatok állnak. Kilenc német vállalattal kötöttünk stratégiai együttműködési megállapodást. Németország gazdasági teljesítménye alapvetően befolyásolja Magyarország nemzetgazdasági teljesítményét. Szeretném önöknek elmondani, hogy a tavalyi esztendőben minden idők legmagasabb exportját tudtuk realizálni Németország irányába, tehát abszolút exportrekordot döntöttünk, 23 milliárd euró értékben. Ez egy 10 százalékos növekedést jelentett 2013-hoz képest. Tehát nyilvánvalóan nem utolsósorban ez köszönhető a nálunk termelő német vállalatok sikerének. Az idei esztendő első két hónapjában is van egy további 4-5 százalékos növekedés, tehát látszik, hogy a magas bázis ellenére tovább tudja növelni a magyar gazdaság a németországi irányú exportját. Ráadásul a németek az első számú befektetők Magyarországon. Ma hazánkban van körülbelül 80 milliárd eurónyi külföldi közvetlen működő tőke, ennek majdnem az egynegyede, tehát kis híján 20 milliárd eurónyi német vállalatoktól származik.

Van összesen hatezer német tulajdonú vállalat Magyarországon, és ők összességében 300 ezer magyar embernek adnak munkát. Tehát látszik, hogy a német gazdaság teljesítménye alapvetően befolyásolja a magyar gazdasági teljesítményt.

Mellettük van hét japán vállalat. Itt a keleti nyitás kapcsán szeretném megjegyezni, hogy a keleti nyitás nem kizárólag exportról szól. Arról is, ebben a tekintetben sem vagyunk sikertelenek, hiszen tavaly Kínában minden idők legmagasabb exportját tudtuk teljesíteni 2,2 milliárd dollárral, ami majdnem tíz százalékos növekedést jelentett 2013-hoz képest. Japánban, Koreában is tudtuk növelni jelentős mértékben az exportunkat, ez igaz az idei esztendő első két hónapjára is. De a hét japán vállalatot azért szerettem volna kiemelni, mert a keleti nyitás stratégiának legalább annyira fontos eleme a beruházások növekedő ösztönzése keletről, mint az exportunk dinamikus fejlesztése keleti irányba. Ma már elértük azt a helyzetet, hogy a japán vállalatok autóiparban, a németek után a második legtöbb befektetést hajtották végre Magyarországon, ami, ismerve a japán tőke elvárásait, azt mutatja, hogy Magyarország igenis tudott előrelépni a befektetési környezet javítása tekintetében.

Csak például annyit hadd mondjak, ha már van itt miskolci kollégánk, hogy például Miskolcon a Takata nevű japán vállalatcsoport a vállalat történetének legnagyobb zöldmezős beruházását hajtotta végre Japánon kívül. A japán emberek pontosak, ezért pontosan nevezték meg a teremtendő munkahelyek számát is, ami 1001 volt. És egyébként pedig remek benchmarkként 9 hónap alatt fel tudtuk építeni a gyárat Miskolcon, ami nyilvánvalóan köszönhető nemcsak a kormányzati szervezeteknek, hanem a helyi önkormányzatnak is.

Aztán van hat francia stratégiai partnerünk, négy osztrák, két-két indiai, dél-koreai, kínai, brit, svájci, dán, és van egy-egy izraeli, mexikói, finn, kanadai, norvég és svéd vállalat is. Emellett van öt olyan vállalat, akik magyarok, részben tradicionális magyar vállalatok, mint a Richter és a Ganz, akikkel stratégiai megállapodást kötöttünk, de itt van a Waberer's, a Bonafarm és a Kőröstej is, amelynek ugyan libanoni származású az alapítója, de magyar céggént működik.

Na, most, ugye többször kérdőjelezték meg a stratégiai megállapodások értelmét. Túl azon, amiket eddig elmondtam, hogy bevonjuk a vállalatokat a helyi közösségek életébe, beszállítófejlesztést hajtunk végre és így tovább, és így tovább, emellett számszerűsíthető érveim is vannak. Azok soha nem hazudnak, és nem csalnak. Ugye az 59 stratégiai partnerünk majdnem 190 ezer embernek ad munkát, és amióta aláírtuk a stratégiai megállapodásunkat, azóta ez az 59 vállalat 13 515 új munkahelyet teremtett. Tehát a megállapodásunk aláírása óta ezek a vállalatok összességében 13 515 új munkahelyet teremtettek.

A termelővállalatoknál, ahol egyébként 47 termelővállalat van, ott összesen 12 025 új munkahely jött létre. A szolgáltató vállalatoknál pedig 3 468, ez ugye több mint a 13 515, ugyanakkor volt leépítés is. Ugye annál a nagykereskedelmi cégnél, akivel van stratégiai megállapodásunk.

Tárgyalásban vagyunk ezekkel a vállalatokkal egyébként az új beruházásaikról is. Új beruházások keretében ezek a stratégiai partnerek a jelenlegi ismeretünk szerint a közeljövőben 7 300 új munkahely megteremtését tervezik.

A hozzáadott érték szempontjából szeretném elmondani önöknek, hogy kutatás-fejlesztési területen ebből a 13 515 új munkahelyből 1 150 jött létre, tehát a kifejezetten magas hozzáadott értéket képviselő, általában jó fizetésekkel kecsegető K+F munkahelyekből 1 150-nel több jött létre.

A hazai beszállítói arány jelenleg 61 százalékos a stratégiai partnereinknél, ez 4 százalékos növekedést jelent a stratégiai megállapodások aláírását követően. A befektetett tőke tekintetében azt tudom önöknek mondani, hogy a stratégiai partnereink összességébe 7 411 milliárd forintot fektettek be eddig Magyarországon, a stratégiai megállapodások aláírása óta ebből 1 159 milliárd forintnyi új beruházás valósult meg. Az elkövetkezendő időszakokra 724,5 milliárd forintnyi beruházást terveznek ezek a vállalatok, amelyekről tárgyalásban állunk velük.

Még egyet végezetül: a befektetések mellett az export is, mint mondtam az elején, a magyar mezőgazdasági teljesítmények alapvető meghatározója, ezért fontos elmondani, hogy a stratégiai partnereink árbevételén belül az exportból származó bevétel aránya 75 százalék, ami azt jelenti, hogy ezen az ágon is komoly hozzájárulást mutatnak a magyar gazdaság teljesítményének növeléséhez.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Előljáróban ennyit tudnék elmondani a stratégiai együttműködési megállapodásokról. Természetesen állok az önök rendelkezésére kérdések, hozzászólások erejéig is. Még egyszer köszönöm a meghívást, és köszönöm a lehetőséget, hogy számot adhattam erről a rendkívül fontos kérdésről.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszter úr előadását. Szokásainknak megfelelően először az ellenzéki, aztán a kormánypárti képviselőknek fogom majd megadni a szót. Varga László képviselő úr!

Hozzászólások, kérdések

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen a lehetőséget itt első körben. Köszönöm miniszter úr felvezetőjét, és egyébként az írásos anyagot is. Előrebocsátom, hogy a Vállalkozásfejlesztési bizottság mint olyan, már a létrejöttében is, illetve a nevében is kifejez valamit, egyfajta kormányzati hozzáállást és kormányzati politikát. A foglalkoztatás és a munkaügy, mint klasszikus kérdések nem jelennek meg már a bizottság nevében sem. Még ha egyébként a feladatköreiben vagy azok között a témák között, amikkel foglalkozik, meg is jelenik.

A felvezetőjében és az anyagban sem esett szó arról, hogy egyébként a stratégiai megállapodások keretében végső soron mi a helyzet a munkavállalókkal, mi a helyzet a munkavállalói jogokkal, a szakszervezetekkel az 59 stratégiai megállapodást érintően, mi a helyzet a bérszínvonalal, hogyan tudnak ezeknél a cégeknél működni a szakszervezetek, hiszen végső soron minden egyes ilyen stratégiai megállapodásnak és minden egyes kormányzati döntésnek azt kéne szolgálnia, hogy az emberek jobban éljenek ebben az országban, valóban több munkahely jöjjön létre.

Egy szó, mint száz: nekem nagyon hiányzott a felvezetőjéből és az anyagból is, hogy a munkavállalókról több szó essék és a klasszikus munkavállalói jogok érvényesüléséről is több szó essék itt a cégekkel kapcsolatban. Lehet, hogy ez csak kimaradt, de konkrétan meg is kérdezném, hogy ilyen kérdések szóba kerültek-e.

És említett egy céget, a Takatát Miskolc környékéről, aminek az odatelepülését nyilván üdvözlöttük mi is, a Magyar Szocialista Párt részéről örülök ennek. A munkavállalói létszám még nem került teljes feltöltésre, nyilván ez egy folyamat, illetve amennyire az információim megvannak, még a beruházás nem valósult meg teljes mértékben, de nyilván örülök, ha ez megtörténik és befejeződik. Maga az odatelepülés is egyébként, én úgy értékelem, a járműipar magyarországi helyzetéből fakad, hiszen egy klasszikus járműipari beszállítóról van szó. Úgyhogy konkrétan ezt a beruházást én kormányzati ciklusokon átívelő sikernek tekintem abból a szempontból, hogy a cég maga azért döntött így információim szerint, mert van hova ebben a térségben és kifejezetten Magyarországon beszállítania. Úgyhogy azt gondolom, ugyan van stratégiai megállapodás, de ez egy évek óta vagy talán azt is mondhatom, évtizedek óta zajló munka eredménye.

Borsodi emberként sajnos fel kell vetnem egy megállapodást - konkrét számot is mondanék és cégnevet -, a 16. szám alatt a Jabil kérdéskörét. Ezt csak azért mondom, mert láttam is, hogy a miniszter úr volt ott, akkor még államtitkár volt. Azért vetem fel, mert Tiszaújvárosban van nyilván nekik gyártóegységük, és pont a Takata idetelepülésének örömhíre kapcsán, egy-két hét eltéréssel jött egy másik hír, hogy jelentős, nagyjából a Takata munkavállalói létszámának megfelelő elbocsátás történik annál a cégnél. Akkor szomorúan kellett nyugtáznom ezt a helyzetet, és nyilván akkor is rákérdeztünk arra, hogy tulajdonképpen a stratégiai megállapodás tartalma mit jelent vagy milyen garanciákat jelenthet adott esetben Magyarország, a kormány, az ott dolgozó munkavállalók számára. Nemcsak ennél a cégnél, sok cégnél nyilván a bérmunka aránya jelentős, és ez egyfajta kiszolgáltatottságot jelentett rengeteg munkavállalónak. Én értem a termelés folyamatát, hogy valamikor több munkásra van ebben szükség, valamikor kevesebbre, ezek itt is lehetnek jogos szempontok, de az látszik, hogy különösen a térségünkben a nagyobb kiszámíthatóság, a stabil munkahelyek kérdése fontos. Úgyhogy nézze el nekem, hogy

egy konkrét cégnevet kiemeltem, de nyilván ez a térség logikáján számunkra nagyon fontos. Kíváncsi vagyok ebben a tekintetben, hogy mi a tartalma.

Miskolcra. Nemrég, néhány hete volt bizottsági ülésünk, ahol járműipari beszállítókat, gyártókat hallgattunk meg, ők prezentáltak nekünk. Nekünk ez megtisztelő volt alapvetően, hiszen ebben a körben nem találkozhattunk még velük. Látszik, hogy nagyon nagy ereje van a járműgyártásnak, a járműiparnak Magyarországon, és a beszállítók is hatalmas lehetőséget kaphatnak, ezáltal a magyar kkv-k is nyilvánvalóan. Több járműipari központ is van ma Magyarországon; nyilván ezek léteztek, ennek valamilyenfajta keretet az elmúlt években próbált adni a kormány, talán többet, mint elnevezést, tehát azért ezt el kell ismerni. Én fájjalom, hogy nyilván Kelet-Magyarországon ilyen nincs. Ennek történelmi okai is vannak, nyilván a rendszerváltás után talán Nyugat-Magyarországon voltak meg ennek inkább a hagyományai, a gépiparnak és egyébként valamelyest a járműiparnak - még ha beszállítói szinten is - azonban komoly hagyományai vannak Miskolcon.

Így én arra tettem akkor is javaslatot - és ezt javasolom a miniszter úrnak -, hogy legyen járműipari központ Miskolc is, folytasson a kormány komoly gazdaságszervező, -élénkítő tevékenységet, és ha már külgazdaság, akkor az itt kapcsolódik be: ha újabb ilyen típusú befektetési szándék van Magyarországon, akkor az - nagyon konkrétan mondom, és nyilván nekem elképesztő az elfogultságom, ezt elismerem - konkrétan Miskolcra jöjjön. Ebben a miniszterelnök látogatása, az 1000 hektáros ipari park ígérete, a Kassa-Miskolc-autópálya és a többi, tehát azok az ügyek, amelyek megmozdulhatnak a térségünkben a következő években - nem feltétlenül a kormány politikájának az okán, hanem sok szempontból, tehát az objektív helyzet is meg a geopolitikai helyzet is talán most éppen kedvező lehet -, azt gondolom, feljogosítanak és lehetőséget adnak nekem arra, hogy azt javasoljam, legyen járműipari központ Miskolc, talán az acélipar egyébként kilátásban lévő újraindulása is segítheti ezt a minőségi acélgyártáson keresztül. Erre is kérnék majd esetleg választ.

Én értem, hogy a politikai PR-nál azért tartalmibb dolog is van ezek mögött a szerződések mögött. Lehet, hogy helyenként van, tehát ezt én nem vitatom, de nyilván az amerikai cégekkel kapcsolatos kitételeiről vagy egyáltalán a cégekkel kapcsolatos kitételeiről azt tudom mondani, hogy egy, itt már telepedett, hagyományokkal rendelkező cég számára - ami az 59 megállapodás zöme, mert újabb letelepülők nem nagyon vannak benne - nyilván evidencia, hogy a mindenkori magyar kormánnyal valamilyen formalizált viszonyban természetesen kell nekik lenni. Tehát én azért többet érzek itt a politikai PR-ban, mint a konkrét tartalmakból, és elmondtam, hogy mit hiányolok ebből.

Ezzel együtt azt gondolom, a nagy cégekkel való jó viszony és a kiszámítható gazdasági környezet azért is fontos, hogy a magyar kkv-k erősödjenek, mert a magyar export és ezáltal a magyar gazdaság erősödésének szerintem is ez a kulcsa, tehát ebben talán a diagnózisunk nem nagyon tér el. Csak én azt szeretném, ha ezt a munkavállalók, azok az emberek, akik adott esetben a létminimum alatt keresnek, minél hamarabb érezzék, érezzék a bérszínvonalukon, a mindennapi életükben.

Ezekre a kérdésekre kérnék választ a miniszter úrtól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem kormánypárti képviselőtársaimat. *(Jelzésre:)* Szatmáry Kristóf alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Csak röviden egy vélemény meg esetleg a miniszter úrtól néhány kérdésre szeretnék részletesebben választ, ha kitérne a kérdésekre.

Az egyik. Jómagam is azt tudom az egész kormánypárti frakció nevében mondani, hogy rettentő fontosnak tartjuk - hiszen ismerjük a gazdasági világot -, hogy egy-egy beruházás meghozatalánál természetesen nagyon komoly megalapozó hatástanulmányok készülnek egy-egy cégnél, de jól tudjuk az üzlet világából, hogy a bizalmi kérdés papíron nem kifejezhető, azonban nagyon nagy hozzáadott értéket ad egy-egy beruházás megvalósulásánál. Jól látható egyébként az, hogy ez a folyamat, ami 2012 közepén indult a stratégiai megállapodásokkal, gazdaságdiplomáciai siker is a maga módján, hiszen ez egy olyan időszakban indult, amikor egyébként Magyarországgal szemben különböző politikai indíttatású támadások voltak, amelyeknek féltő volt, hogy egyébként gazdasági hatásai is lehetnek. De pontosan ezekkel a Magyarországon működő és a magyar viszonyokat jól ismerő nemzetközi cégekkel való megállapodások hozzájárulhattak ahhoz, hogy a magyar gazdaság stabilitását, a magyar gazdaság innovációját jól mutassák be ezeken a cégeken keresztül a nagyvilág számára is. Tehát mi továbbra is fontosnak tartjuk azt - azonkívül, hogy olyan gazdasági környezetet teremtsünk, ami lehetőséget ad Magyarországnak számára a beruházásokból való részesedésre -, hogy közvetlen emberi, bizalmi kapcsolat alakuljon ki ezen cégek felső vezetőivel, ami azt gondolom, valóban a kiszámíthatóság és Magyarország jó hírének az egyik legfontosabb záloga.

Talán arról érdemes néhány szót beszélni, amikor itt olyan kérdések merülnek fel, hogy bizonyos stratégiai megállapodások megkötése mellett hogyan létezik az, hogy vannak olyan stratégiai partnerek, akik egyébként bocsátanak el embereket a későbbiekben. Jó néhány ilyen stratégiai megállapodás mögött egyébként - nem mindegyik mögött, de néhány mögött - húzódik más megállapodás is, konkrétan fejlesztésre, támogatásra.

Ezek betartásáról azt gondolom, hogy teljesen egyértelműen tudunk beszélni, hogy ahol az állam egyedileg támogat egy-egy beruházást, azt nagyon jól számon kérhető módon vissza is tudja ellenőrizni a kormány. Tehát hány munkahelyet kell megtartaniuk, mekkora árbevétel kell elérniük ezeknek a cégeknek. Az én tudomásom szerint erről miniszter úr tud a bizottságnak tájékoztatást adni, hogy ezeket maximálisan betartják ezek a nagy cégek.

És ha már itt konkrét területek szóba kerültek, és ugye teljesen egyértelmű, hogy a járműipar az egyik legfontosabb ágazattá vált Magyarországon és az a megállapodásokon is tükröződik, budapesti képviselőként én egy másik, egyébként talán a jövőben ugyancsak fontos területre gondolok, ezek a szolgáltató központokkal való megállapodások. Ezekre szeretném, ha miniszter úr egy kicsit kitérne, mert azt gondolom, hogy egyébként ez a közeljövőben vagy a közepesen távoli jövőben ugyanolyan meghatározó lehet Magyarország számára. Ez főleg Budapest és környékének nagyon fontos.

Illetve ezzel kapcsolatban még egy kérdést, ha miniszter úr tudna érinteni, ez az, hogy milyen megállapodások vannak - amennyiben erről lehet beszélni - csőbe töltve. Tehát, hogy hallunk nagyon sok olyan beruházásról, amelyekkel kapcsolatban tárgyalások folynak, ezek milyen reményekkel kecsegtetnek Magyarország számára. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor jelzem előre képviselőtársaim részére, hogy most nem bizottsági elnökként szeretnék hozzászólni, hiszen az függetlenséget, pártatlanságot kíván, hanem a Jobbik álláspontját szeretném képviselőként ismertetni. (*Szijjártó Péter: Elnézzük.*) Köszönöm.

Amit el szeretnék önöknek mondani, a Jobbik kifejezetten fontosnak tartja azoknak a termelő beruházásoknak a sorsát, és a termelő beruházásokhoz kapcsolódó munkahelyek megőrzését, valamint gyarapítását, amelyek Magyarországon

létrejöttek, függetlenül attól, hogy a beruházója az érintett vállalkozásnak magyar volt vagy külföldi.

El szeretném azt is mondani, hogy a múltkori „autóipari” bizottsági ülésünkön egy olyan pártelnök volt, aki személyes jelenlétével kívánt nyomatékot adni ennek a kérdésnek, ez Vona Gábor volt. Ezzel is szeretttük volna jelezni azt, hogy a termelő cégek, az itteni beruházott tőke megbecsülése a Jobbik részéről természetes és a jövőben is ezt garantálni fogjuk. Szintén el szeretném azt mondani, és egyúttal meg szeretném fogalmazni azt a kérést miniszter úr felé, hogy legyen kedves közreműködni a kormánynál abban, hogy a Jobbik politikájával kapcsolatban a különböző külföldi partnereket ne tájékoztassák félre, önök ugyanis rendszeresen félrevezetik a külföldi partnereket nagyon sok kérdésben, a Jobbik politikájával kapcsolatban. Mi kinyilvánítottuk azt, és ha visszanezi miniszter úr például a két évvel ezelőtti nyilatkozatainkat is, akkor is azt mondtuk, hogy jó néhány éven keresztül Magyarország az Európai Unió tagja lesz, és az, hogy egyáltalán kiléphessen egy ország az Európai Unióból, az egy többéves folyamat eredménye, és a Jobbik ezt akkor is ahhoz az előfeltételhez kötötte, hogy Magyarország más lábra is tudjon állni. Más módon valósuljon meg a magyar gazdaság függőségének feloldása, például a keleti nyitás révén, amit a Jobbik kezdett el szorgalmazni, aztán örömmel láttuk, hogy az Orbán-kormány is követte ezt a tendenciát.

Nagyon fontosnak tartom azt elmondani, hogy eddigi tapasztalataink és a statisztikai adatok alapján a kormány sajnos nem a magas hozzáadott értékű termelésre, hanem az olcsó és kiszolgáltatott munkaerőre alapozta Magyarország versenyképességét. Elég, ha megnézzük azt, hogy 2010-ben euróval számolva mennyit keresett egy magyar átlagdolgozó, és mennyit keres manapság. Azt fogjuk látni, hogy semmiféle bérfelzárkózás Európához nem történt. Éppen ellenkezőleg: 2010-hez képest euróban számolva leszakadtak a magyar bérek. Csökkentek a magyar bérek, míg a régiós országokban ennek éppen ellenkezője: növekedés volt megfigyelhető. Tehát ez nyilván nem felzárkózás Európához, hanem éppen ellenkezőleg: leszakadás az európai bérszínvonaltól.

Ezt azért tartom nagyon fontosnak elmondani, mert amíg például az „autóipari” bizottsági ülésen az itt megjelenő cégek nem arra panaszkodtak, hogy a nemzetközi környezet nehéz, és értékesítési problémáik vannak, csupa olyan dologra panaszkodtak, ami a tehetségtelen kormányzást mutatja a rendszerváltás óta eltelt 25 évben. Azt, hogy például a magyar szakképzést nem tudták megfelelően a nemzetgazdasági igényekhez alakítani, azt, hogy bár óriási munkaerő-felesleg van az országon belül, a cégek számára még sem áll rendelkezésre megfelelő és szakképzett munkaerő. Az, hogy rendkívül drága a dolgozók munkába járása és immobilis a munkaerő. Akkor, amikor megtettük a Jobbik részéről a saját szakmai javaslatainkat az elmúlt ciklusban is, például a dolgozók munkába járásának kafetéria-rendszeren keresztüli kedvezményezésére, akkor miniszter úr, bizony-bizony a Fidesz és az MSZP együtt szavazta le ezeket a javaslatokat, holott egyébként azok az igények, amelyek megfogalmazódtak itt a munkáltatók részéről, teljesen egyértelműen ebbe az irányba mutattak.

Nagyon fontosnak tartom azt is elmondani, hogy álságos az a helyzet, ami Magyarországon nagyon sok külföldi tulajdonú nagyvállalatnál is kialakult. Ez pedig a munkaerő kiszervezésére vonatkozó területeket érinti. Ha most miniszter úr megnézné azt, hogy a NAV milyen területeket tart fokozottan kockázatosnak, végigmennének mondjuk, a kormány stratégiai partnerein, és megnéznék azt, hogy a vagyonsvédelmi cégek, a konyhát üzemeltető cégek, a takarító cégek és még jó néhány hasonló vállalkozás, ami kiemelt kockázatúnak számít a NAV szerint, megfizeti-e valóban a kiszervezett szerződések révén az outsourcingolt cégeknek azt a költséget,

amibe a munkaerő legális foglalkoztatása kerül, miniszter úr azt láthatná, hogy nem. Jó néhány olyan szerződést ismerünk, hogy mondjuk vagyonsvédelmi cég, a kormány stratégiai partnere, vagyonsvédelmi céget 800 forintos óradíjért foglalkoztat, miközben önök azt mondták egyébként, az állami szektoron belül meg kell emelni ezt a vállalási óradíjat 1800 forint fölé azért, hogy ki lehessen fizetni a dolgozók számára az OKJ-s végzettséghez szükséges bérminimumot. Ebben az esetben semmi egyébről nincs szó, minthogy van a kormánynak egy stratégiai partnere, aki mossa a kezét, ha esetleg ellenőrzés éri, ő természetesen ártatlan, nem tehet semmiről, hiszen ő legálisan szerződést kötött egy magyar vállalkozással, de a dolgozókat nem jelentik be, hiszen a bérre legális fedezete, az összes közteher fedezete nemes egyszerűséggel nem áll rendelkezésre a szerződésen belül sem. És a kormány - azt kell hogy mondjam - ezekben az ügyekben semmit nem tett.

Amikor Kontrát Károly államtitkár urat kérdeztük az outsourcingolt szerződésben érintett munkavállalókkal kapcsolatban, és rámutattunk arra, hogy mivel nem áll rendelkezésre a szerződésekben a bér fedezete, a legális foglalkoztatás fedezete, akkor az államtitkár úr először nem értette a kérdést, aztán, mikor bővebben kifejtettem, akkor lecsúszott neki, de utána meg elkezdett mellébeszélni. És nemes egyszerűséggel nem adott rá választ. Amíg emberek kiszolgáltattak Magyarországon, addig erről a kérdéstről a Jobbik is fog beszélni, és fel fogja hozni ezeket a problémákat.

Nagyon fontosnak tartjuk azt is, hogy ha a kormány prioritásokat jelöl meg a gazdaságpolitikában, ilyen prioritás például a járműipar, akkor legyen kedves ezt tartalommal megtölteni, és ne abból álljon a kormány politikája, hogy ön mondjuk, elmegy, vagy valamelyik államtitkára elmegy, és stratégiai szerződést köt különböző cégekkel, hanem például tegye lehetővé azt, hogy a prioritásban megjelölt gazdasági ágazat hitelhez jusson.

A Magyar Nemzeti Bank meghirdetett egy, gyakorlatilag most már ezer milliárdos nagyságrendű növekedési hitelprogramot, akkor a cégek számára tegye ennek elérhetőségét lehetővé akár olyan módon is, hogy a prioritásban szereplő gazdasági ágazatokban állami kezességvállalás történik azért, hogy a cégek hitelképesek legyenek.

Mondok önnek egy példát miniszter úr. Akkor, amikor a kormány friss gazdasági növekedésről szóló adatait illusztrálni szerette volna a köztvé, akkor egy olyan céget szerepeltettek a híradásokban, a Csaba Metál nevű céget, ami egy autóipari gyártó, a kormány ideái szerint ez egy ideális magyar vállalkozás, hiszen a globális termelésbe tudott bekapcsolódni. Másnap kinyitom a Napi Gazdaságot, a címdoldalon van a Csaba Metál ügyvezetőjének nyilatkozata, mely szerint ő még elképzelni sem tud olyan magyar vállalkozást, aki képes a növekedési hitelprogram forrásaihoz hozzáférni, ő maga sem volt képes erre, hiszen a bankok alapvetően fedezettséget mérnek, nem pedig a nyugati gyakorlattal ellentétben projektszemléletben gondolkodnak, és azt nézik meg, hogy az adott projekt üzletileg meg fog-e térülni az adott vállalkozás számára.

Tehát a kormány, azt kell mondjam, ezen a területen gyakorlatilag semmit nem tett, a növekedési hitelprogram ilyen módon természetesen nem is hasznosul megfelelőképpen, és jelenleg úgy támogatunk egy 2,5 százalékos kamatozású hitelprogramot a versenyszféra felé, hogy annak a megtérülése igencsak kétséges.

Fontosnak tartom azt is elmondani, hogy mennyivel ideálisabbnak tartana a Jobbik egy olyan adórendszert, amely termeléstámogató adórendszer lenne, nem pedig eseti kedvezményekre alapozna, mint most a kormány jelenlegi politikája, amikor egyedi kormánydöntésekben tízmilliárd forintokról határoznak zárt ajtók

mögött ahelyett, hogy egyébként olyan versenyképes gazdasági környezetet hoznának létre Magyarországon, ami ösztönözné a külföldi cégek megtelepedését, és nem eseti kedvezményekkel, hanem mindenkire kiterjedő adókedvezményekkel teremtenék meg ennek a feltételeit.

Mire is gondolok? Akkor, amikor a Jobbik megfogalmazta a kormány egykulcsos adórendszerével szemben a saját alternatíváját, mi egy termelést támogató adórendszer bevezetésére tettünk javaslatot, egy olyan adórendszerre, amely a gazdaság alapjainak megerősítésére fókuszál: az iparra, a mezőgazdaságra és a turizmusra. Mi ezekbe az ágazatokba szeretnénk összpontosítani az összes adókedvezményt, mert úgy látjuk, hogy ezekben az ágazatokban kell elérni fordulatot, ezek az ágazatok azok, amelyek tartósan a közjó növekedését képesek Magyarországon eredményezni.

Fontosnak tartom azt is elmondani, hogy akkor, amikor az európai uniós források eloszlásáról van szó, bizony mi is gyakorlati problémákat látunk magunk előtt, és erre a múltkori autóiipari bizottsági ülésünk is rávilágított. Az egyik probléma az, hogy az Európai Unió egy úgynevezett felzárkóztatási elvet képvisel a támogatáspolitikájában, egy olyan elvet, hogy előszeretettel folyósít támogatást az elmaradott régióknak, míg bizonyos GDP-arányos fejlettséget elérő régiók számára egyáltalán nem kíván forrást biztosítani vagy csak beszűkített lehetőségekkel.

Ez azt eredményezi, hogy a növekedési pólusokban megtelepedő, magasabb hozzáadott értékű ipari termelést folytató cégek többsége nem jut hozzá ezekhez a forrásokhoz, hiszen az Európai Unió meg szeretné azt tenni, hogy az elmaradott régiók zárkózzanak fel, holott egyébként lehet, hogy sokkal költséghatékonyabb lenne adott esetben egy-egy növekedési pólusba beruházni és ilyen módon megteremteni a munkaerő foglalkoztatásának feltételeit, mint abban reménykedni, hogy olyan régióban fog a tőke megtelepedni, ahol egyébként szakképzett munkaerő nem áll rendelkezésre. Nyilván nem fog a tőke odamenni akkor sem, ha sok pénzt kínálnak neki, és nagy egyedi kormánydöntésekben meghozott támogatásokban fogják részesíteni, hiszen a termelés feltételei nem biztosítottak, humán oldalon bizony elvéreztünk ezen a területen.

Nagyon fontosnak tartom azt is, miniszter úr, hogy Magyarországnak nemcsak az adókönyvetben kell versenyeznie, hanem a kiművelt emberfőkben, a munkaerő szakképzettségének színvonalában is, és ha az adórendszerrel beszél a kormány, akkor ne álságosan tegye. A kormány ugyanis rendszeresen két adónemet szeret kiemelni. Ha a magánszemélyek adóztatásáról van szó, akkor tipikusan csak a személyi jövedelemadóról szeret beszélni, holott egyébként a foglalkoztatást jó néhány adó és járulék terheli, és a cégeket sem az érdekli, hogy mennyi a személyi jövedelemadó, hanem hogy mennyi egy cégnek az effektív adóterhelése mindenestül. Ez bizony nagyon sokszor álságos és félreviszi a valódi tartalmat.

A másik hasonló adónem a társasági adó a vállalkozások esetében. Itt viszont azzal a rendkívül ellentmondásos helyzettel találkozunk, hogy míg egy magyar vállalkozásnak osztalékágon is fizetnie kell jövedelemadót és osztalékágon is megadóztatja őt a kormány, addig egy külföldi vállalkozás letudja a társasági adóval az adózást, kiviszi innen Magyarországról, jó esetben fizet iparűzési adót, de jó néhány hasonló esetet ismerünk, amikor nem fizet iparűzési adót sem, és ilyen módon bizony egyenlőtlen versenyhelyzet alakul ki az adókönyvet terén is, amin, úgy gondolom, érdemes lenne változtatni.

Nagyon fontosnak tartom azt is elmondani - és ezzel zárnám a felszólalásomat -, hogy ha a kormány stratégiai partnernek választ valakit, akkor próbálja tartalmasabbá tenni a szerződéseket. A múltkori autóiipari bizottsági ülésen a cégek például rendszeresen és részletesen beszámoltak arról, hogy milyen komoly

erőfeszítéseket kíván tőlük az, hogy Tier 3-as minősítésből, mondjuk, Tier 2-esbe kerüljenek, és ilyen módon előrébb tudjanak a beszállítói láncban lépni. Az ezekben történő felzárkóztatásra volna szükség és ennek a garanciáit kellene hitem szerint megteremteni a szerződéseken belül, nem pedig egy olyan általános politikai szándéknyilatkozatot elfogadni, amit egyébként maga a kormány is felrúgott például a Tesco esetében: stratégiai partnernek jelöltek meg egy globális céget, amely a kereskedelem területén működik. Bevallom őszintén, én ezt a stratégiai partnerséget nem tudtam mivel magyarázni, hiszen valószínűleg nem a kereskedelmi multik fogják Magyarországot kirántani jelenlegi helyzetéből. Amikor a kormány az adózás peremfeltételeit úgy változtatta meg, hogy a stratégiai partnere érdekes módon 12 milliárd forintos adóterhet kapott, míg egy vele hasonló nagyságrendű másik vállalkozás néhány százmillió forinttal megúsza, akkor bizony nem az az érzése az embernek, hogy ezt a stratégiai partnerséget megbízható módon, komolyan és következetesen szeretné a kormány képviselni. Köszönöm szépen.

Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy ki az, aki még hozzá szeretne szólni. *(Jelzésre:)* Szél Bernadett képviselő asszonynak adom meg a szót, aki tanácskozási joggal szerepel a bizottság ülésén.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a lehetőséget, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a bizottságot és a miniszter urat is.

Ott kezdem, hogy igazából természetesen örülök, hogy Szijjártó miniszter úr itt velünk van a bizottsági ülésen, de legjobban Varga miniszter úrnak örültem volna, ugyanis a stratégiai megállapodások kapcsán jogerősen pert nyertem az NGM-mel szemben, és ki kellene adni az összes olyan adatot, amely az NGM birtokában van a stratégiai megállapodásokkal kapcsolatban, de a mai napig az NGM ezt nem tette meg, Varga miniszter úr adósom rengeteg adattal: fejlesztési adókedvezményekkel, munkahely-teremtési, képzési támogatásokkal, uniós támogatásokkal. Annyit viszont öntől megtudtam, hogy regionális beruházási támogatásra 23,7 milliárd forintot költöttek el önök stratégiai megállapodásként ezekre a cégekre. Igen, a Külügyminisztérium válaszolt az alapkérdésekre, szemben Varga miniszter úrral és az ő minisztériumával, aki viszont nem.

Úgyhogy ezúton is tisztelettel kérem a miniszter urat, járjon közben, hogy Varga miniszter úr hajtsa végre azt a bírósági döntést, ami egy jogállamban, azt hiszem, egy magyar minisztert mindenképpen kötelez, és adja át az LMP-nek azokat az adatokat, amelyek ahhoz kellene, hogy effektív mérni tudjuk ezeknek a stratégiai megállapodásoknak a sikerességét.

Viszont, ha itt van a miniszter úr, és esetleg tud nekem segíteni - hiszen azért feltételezem, ön tudja azt, hogy konkrétan egy-egy vállalat mennyi támogatást kap összességében, tehát nemcsak regionális beruházási támogatást, hanem minden más adókedvezményt -, akkor tegye meg, és adja át nekem most ezt a számot. Mondom, hónapokon át, talán egy éven át pereskedtem az NGM-mel, ott a jogerős bírósági döntés és nem kapom meg.

Viszont azt is szeretném kérdezni a miniszter úrtól, hogy ön vajon mit gondol arról, hogy minisztertársa nem adja át nekem az adatokat. Mit gondol arról, vajon mi lehet az oka annak, hogy az NGM ennyire titkolni kívánja ezeket a számokat? Úgy láttam az ön expozéjából, hogy eléggé elkötelezett a stratégiai megállapodások iránt. Szerintem, ha valamire ennyire büszke egy kormányzat, akkor ki kell tenni az ablakba a számokat. Én csak arra tudok gondolni, hogy olyan számok vannak, amelyek nem biztos, hogy a stratégiai megállapodások megalapozottságát és sikerességét tudják mutatni, de győzzenek meg az ellenkezőjéről, adják ki az adatokat!

Hadd folytassam további kritikai megjegyzésekkel, mert azért szerintem egy megállapodás attól megállapodás, hogy mindkét fél tartja magát ahhoz, amit abban leírtak! Én úgy veszem észre, hogy a stratégiai megállapodások kapcsán sem önök, sem a cégek rengeteg esetben nem tartják magukat ahhoz a leírt papírhoz, ami ebben a nexusban szerepel. Csoportos létszámleépítést hajtott végre a Jabil is, de ott a Tesco, a Nokia-gyár, ami bezárt, több mint ezer dolgozót bocsátottak el. Szóval, rengeteg olyan fordulat történt, ami azt mutatta, hogy a munkavállalók jogait vagy magát a munkahelyteremtést - amit ön a kritériumrendszerben is említett, hogy milyen fontos - nem teljesítik ezek a cégek. Most akkor így egyáltalán van jelentősége ennek ön szerint, ha ennyire könnyen át lehet lépni ezeken a megállapodásokon, illetve van értelme ezzel foglalkoznia a minisztériumnak?

És ugyanez kormányoldalról is. Az internetadóra egy ország emlékszik, de talán mondhatnám, hogy az egész világ, hiszen hungarikumként söpört végig a világsajtón. Gyakorlatilag a Telekom is meg a Microsoft is meglepődött ezen, hiszen önök stratégiai megállapodást írtak alá ezekkel a cégekkel, és abban önök kötelezettséget vállaltak arra, hogy egyeztetni fognak előzetesen a terveikről. Na most, az internetadóról biztos, hogy nem egyeztettek velük, tehát ezek szerint az önök oldaláról is át lehet lépni ezeken a megállapodásokon. Innentől elkezdve nekem tényleg az a kérdésem, hogy miről szólnak ezek a történetek.

A negyedik kérdésem az lett volna - de erre részben ön válaszolt az exorzéjában -, hogy pontosan mi alapján határozzák meg, hogy kivel kötnek megállapodást. Ön, számításaim szerint, egy 8 pontból álló kritériumrendszert sorolt fel a hosszú távú együttműködéstől a magyar beszállítóig, köszönöm szépen, hogy ezt megtette, viszont engem a koreográfia csak érdekelne, hogy hogy történik egy ilyen megállapodásnak a megkötése, ki keres meg kit, tehát önök keresik meg a cégeket, vagy a cégek jönnek önökhöz, esetleg van egy regisztráció, ahol be lehet jelentkezni, hogy én szeretnék stratégiai megállapodást kötni önökkel. Tehát mi a forgatókönyv? Ennek azért van jelentősége, mert nyilván jogunkban áll tudni, hogy zajlik egész pontosan egy ilyen megállapodáskötés, de egyrészt szeretném tudni, hogy volt-e már olyan cég, amely nemet mondott arra, hogy önök azt mondták, hogy az Orbán-kormány szeretne önökkel stratégiai megállapodást kötni, volt-e olyan, aki azt mondta, hogy köszönjük, mi nem kérünk belőle. A másik kérdésem meg az amerikai kitiltási botrányhoz kapcsolódik. Ugye, olyan pletykákat lehetett hallani üzleti körökben, hogy kijáróemberek megjelennek cégeknél, különböző tanulmányokat kell nekik írni cserébe, és akkor kapnak mindenféle támogatásokat. Szóval, azt gondolom, hogyha átláthatóbban zajlana ez az egész folyamat, akkor egyrészt nem pletykákra kellene támaszkodnunk, másrészt meg azt is gondolom, hogy nem véletlenül nem adják ki az adatokat meg hallunk alapvetően propagandaszöveget ezekkel a megállapodásokkal kapcsolatban, tehát valami biztos hogy nincs rendben ezekkel a szerződésekkel.

A monitoringrendszerre is kíváncsi vagyok. Ön most mondott egy-két számot azzal kapcsolatban, hogy milyen várakozásaik vannak, illetve részben az, hogy milyen teljesülései vannak az önök várakozásainak, de azt is szeretném látni, hogy a befizetett közterhek konkrétan, tehát amit ezek a cégek befizetnek közterhet, azok hogyan viszonyulnak az adott adókedvezményekhez, vagyis hogy mi a mérlege ezeknek a támogatásoknak. Ehhez persze Varga miniszter úr adatai kellenének, amiket valami miatt nem szeretne kiadni, de én szeretném látni, hogy a mérleg egyik oldalában és a másik oldalában mi van, hiszen adóforintokat költünk ezeknek a cégeknek a támogatására.

A hatodik kérdésem arra vonatkozik, hogy egy korábbi ígéretüket szeretném számon kérni. Amikor önök 2010-ben kormányra kerültek, az előző ciklusban, akkor

azt deklarálták, hogy szakítani kívánnak elődeik azon gyakorlatával, hogy külföldi működő tőke bevonásával, különböző adókedvezményekkel idecsalogatják a cégeket, és utána az uniós szinthez képest meglehetősen nagyarányú támogatást adnak. És volt egy szám is, amit mondtak, hogy egy munkahelyre nem fog ötmillió forintnál nagyobb összeget áldozni az állam, és öt év alatt meg kell térülni a támogatásoknak. Na most, ehhez képest a Hankook vagy az Apollo Tyres esetében többszörösen túltámogattak egy munkahelyre, ami, szerintem, azért is vérlázító, mert egy magyar kis- és középvállalkozás, amely az LMP szerint a legnagyobb támogatást kellene hogy élvezze ebben az országban, tízszeresen van alutámogatva ezekhez a multicégekhez képest. Tehát tízszeres a szorzó egy kis- és középvállalkozás egy munkahelyteremtésre jutó állami támogatása meg egy multi között. Tehát én azt látom, hogy a Fidesz-KDNP egyáltalán nem szakított az MSZP gyakorlatával, és önök továbbra is túltámogatják a multinacionális vállalatokat, csak éppen a kommunikációban használnak másfajta érveket.

A sikertörténetet, amit önök legalábbis annak hívnak, én azért is kétkedéssel fogadom, erről Czomba államtitkár úrral szoktam hosszabban beszélgetni a parlamentben, az ülésteremben, de hogy 2010-hez képest az öt főnél többet foglalkoztató vállalkozások esetében 40 ezer új munkahely keletkezett, ami nagyon-nagyon kevés, ahhoz képest, hogy önök mennyi forrást áldoznak erre és mekkora egy munkahelyre való támogatást adnak ezeknek a cégeknek.

Úgyhogy egyrészt én azt kérem önöktől, hogy próbálják meg egy kicsit felülvizsgálni a támogatási gyakorlatukat, másrészt azt, hogy adják ki azokat a számokat, amit az adófizetők pénzéből támogatnak multinacionális vállalatokat. Harmadrészt még egyszer köszönöm miniszter úrnak, hogy eljött, és akkor azt várom, hogy a hét kérdésre válaszoljon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat kormányoldalon, szeretne-e valaki még szólni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, Bányai képviselő úr!

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is, szeretném a kecskeméti példát idehozni, hogy három komoly vállalattal kötött a kormány együttműködési megállapodást, és a három cég közül kettő biztosan a kormányt megkereste, hamarabb, mint a kormány kereste volna őket. És ezzel részben a kérdésre választ is adnék Szél képviselő asszony számára. Tehát, tudtommal, nem a kormány szokott odakullogni, hogy Szijjártó miniszter úr köthessen megállapodást vagy Varga miniszter úr bármelyik cég hazai vezetőjével.

A másik pedig, Kecskemétet továbbra is példaként hozva, de lehetne Győrt is idehozni: a két városnak a korábbi fejlődési pályáját látva, hatalmas szellemi és lelki tartalékot adott a két városnak, hogy komoly cégek betelepültek, és kívánom, hogy az ország keleti szektorában is hasonló módon jöjjenek létre ilyen beruházások.

És ha valami fontos a megállapodások megkötésében, az például az, hogy a külföldi cégek, illetve velük együtt a magyar kormány partnerségben komolyan veszik egymást a céljaik elérésében. És a hazai céljuk természetesen a foglalkoztatáson túl az is, hogy bebizonyítsa a magyaroknak és a világnak, hogy ide érdemes befektetni. És egy nagyon komoly munkakultúrát is hoznak, ami korábban elveszett vagy nem is létezett Magyarországon.

A másik, amit szeretnék jelezni elnök úrnak, hogy az EU-ból kilépésnek az állandó lebegtetése szerintem miért veszélyes. Én óva intem mindannyiunkat attól, hogy az európai közösségen kívül keressünk olyan fajta, a kilépéssel fellépő helyzetet, ami, szerintem, nem érdeke senkinek se, még a Jobbik támogatóinak, szavazóinak se.

Én csak jelzem, hogy bármi van a következő választásokkor, 2020-21-22-ben ezeket a támogatásokat Magyarország lehívhatja, 60 százaléknyi arányú gazdaságfejlesztési program-finanszírozás beérkezik a magyar gazdaságba, nem lesz Magyarországon egy állampolgár sem, aki azt mondaná, legalábbis nagyon kevesen lesznek, aki szeretne az európai közösségből népszavazás révén kilépni. Szerintem, életveszélyes ezt állandóan lebegtetni, hogy ebben gondolkodik az egyik ellenzéki párt Magyarországon.

A másik a munkaerő olcsó mivolta. Ez mindig fölvetődik, és itt hosszú-hosszú évek kellene, míg ezt át tudjuk hágni. Kevés komparatív előnye van Magyarországnak, hogy idevonzzon, akár külföldi, akár belföldi tőkét itthon tartson, hiszen láthatóan a magyar munkaerőpiacon épp a járműipari cégek fejlesztésének köszönhetően hiányszakmaként lépett fel az összes műszaki mérnöki képzési forma, és nagyon nehezen tudjuk felvenni a versenyt magasan képzett szuperkoponyák kitermelésével. Ezek a magasan képzett szakemberek már nem abban az alacsony bérkategóriában kapják a jövedelmüket, mint esetleg az alacsonyabb képzettségű munkavállalók, de kétségtelen tény, minden ágazatban nagyon fontos Magyarországon, hogy mi a munkaerő költsége, mibe kerül egy munkavállalónak a kifizetése, ellátása. Sajnos azt kell mondani, hogy a külföldi beruházók nagy részének fontos, de legfőképpen a képzett munkaerő, látván, hogy a nagy járműipari központoknak a fejlesztésénél a munkaerő képzettsége ugyanolyan fontos, mint az olcsóbb munkaerő. De, jelzem tisztelettel, ha most a kormány úgy döntene, hogy 330 euró helyett, mondjuk, 660 euró lenne a minimálbér január 1-jétől, akkor a magyar gazdaság nagy része megroppanna, a közszféra meg gyakorlatilag csődbe vinné a magyar költségvetést. Tehát nem tartunk még ott, hogy ezt a fajta bérnövekedést az ország tudja bírni, finanszírozni. Én nagyon szeretném, hogy minden területen megtörténjen, de tudni kell ezt is lebegtetni, és ezzel gyakorlatilag Magyarországon belül azt a lelkiállapotot eredményezni, hogy itthon nem érdemes maradni, mert itt tényleg olcsó egy ember élete és a munkabére, de nem tudunk versenyezni egyik nyugat-európai tagállammal sem, ezt tisztelettel jelzem.

A bankoktól ismert információink alapján az NHP, tehát a növekedési hitelprogram második pillére nem sikertelen. Mi mást hallunk a bankoktól, nagyon nagy az ügyfelek jelentkezése, és mindenki arra vár jelen pillanatban, hogyha az ehhez kapcsolódó fejlesztési források megnyílnak, akkor ennek a lehetőségét szeretnék kiaknázni az önerő pótlására. És igenis, egy 2,5 százalékos hitelkamatnál, ami a legnagyobb és minden fejlesztésnél a beruházónak - visszatérve elnök úrnak... - a fedezeti oldalt biztosítani kell a saját maga jól felfogott érdekében is még a támogatásokhoz is. Tehát nem a fedezeti oldallal van itt a legfőbb gond, hanem szerintem inkább az önök részéről. Arra biztatnám a vállalkozóinkat is, hogy mindenféleképpen, ha türelmetlenül, de bírják ki a gazdaságfejlesztési és innovációs operatív program megnyílását. Ez lenne egy nagyon komoly lehetőség, és ez az NHP-nak is egy komoly megerősítést hozna. A bankok arról adtak információt, hogy rendkívül nagy az érdeklődés és sokan pályáznak már.

Szeretném azt kérni miniszter úrtól, hogy miután elnök úr is felvetette, a növekedési pólusok fejlesztése versus elmaradt régiók fejlesztése: a 13-as vásárosnaményi kormányúléseken döntöttek arról, hogy Magyarországon 33+12 térséget szabad vállalkozói zónának neveznek el, ami rengetegféle kedvezményt, illetve plusztámogatást fog majd nyújtani. Ennek a mielőbbi elindítását, illetőleg a támogatások révén ennek kiaknázását szeretnénk erősíteni, és mindenhová elvinni ezt a hírt, hogy ennek révén elég komoly, igaz, hogy nem a multikhoz hasonló mértékű támogatást nyújt egy munkahely teremtéséhez, de az ösztámogatással, azzal, hogy egy 70 százalékos támogatásintenzitást elérnek a hazai fejlesztésekkel

magyarországi munkaadók, fejlesztők, vállalkozók, ezáltal igenis nagyon komoly, akár a multikkal versenyezni képes munkahelyteremtés támogatását lehet elérni. És én azt továbbra is vallom, hogy a növekedési pólusokon túl is van élet és annak a támogatását én továbbra is szívügyemnek tekintem, és ezt kérem mindenkitől, az ellenzéktől és a kormányzattól egyaránt.

Még egy dolog, az osztalékadóval kapcsolatban - én most elnök úrral vitatkozom, elnézést kérek érte -: hogyha a Mol külföldön fejlesztett és nyereséget termelt, hazahozza, és itthon fizeti ki osztalékként. Tehát az osztalékfizetés nem egy ördögtől való dolog, hogyha mi kapunk, az jó, ha innen elveszik, az természetesen nem jó, de az, hogy egy külföldi cég azzal, hogy itthon a közterheket befizeti, szerintem - és miniszter úrnak nem volt dolga, hogy erre fölkészüljön, hogy mennyit hagynak itt Magyarországon, de annak a százharminc-párezer munkavállalónak, akik a járműiparban dolgoznak például, gondolom, száz százalékuk biztosan be van jelentve a társadalombiztosításnál és a NAV-nál, tehát valószínűleg adót fizetnek utána, tehát ha visszaosztanánk, valószínűleg a szaldó végén és mindent figyelembe véve, a kimenet oldalán a kapott támogatások, amit a fejlesztéseikhez kapnak Magyarország kormányától, valószínűleg pozitív és nem negatív, ebben szinte biztos vagyok.

Egyébként azt üdvözljük, hogy a Jobbik is úgy látja, hogy az ipar, a mezőgazdaság és a turizmus az a három terület, ahol fejleszteni kellene és kedvezményeket kellene nyújtani. Jelenleg is élnek ezek a kedvezmények, tisztelettel jelentem elnök úrnak.

Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A magam részéről egy rövid reflexiót szeretnék csak ehhez. Bányai képviselő úr, az elmúlt bizottsági ülés, amikor az autóiipari cégeket vendégül láttuk, azzal kezdődött, hogy én a Jobbik nevében is garantáltam az itt befektető magyar és külföldi cégek számára egyaránt azt a gazdasági és jogi természetű biztonságot, amit az európai uniós tagság jelent. Tehát, még egyszer mondom, garantáltam, és nem lebegtettük az európai uniós tagság megszüntetését. (*Bányai Gábor: De most lebegtette.*) Nem. Itt arról volt szó, hogy Magyarország mindenképpen jó néhány évig még így is-úgy is az Európai Unió tagja marad. És nem lebegtetjük az európai uniós tagság megszüntetését, hanem korábban, régebben, évekkal ezelőtt is arról beszéltünk, hogy anélkül, hogy Magyarország kiépítene más gazdasági alternatívát és más lábakra is tudna támaszkodni, egyszerűen nincs is értelme felvetni a kérdést. Ha visszanezi képviselő úr az elmúlt években tett jobbikos nyilatkozatokat, akkor ez teljesen nyilvánvalóan ezekből kiderül.

Másik, amit nagyon fontosnak tartok elmondani, hogy rendszeresen előkerült itt, képviselő úrnál is a magas hozzáadott értékű termelés fogalma, ennek pont ellentmond a kormány államtitkárának múlt, autóiipari bizottsági ülésen megtett prezentációja, amiből kiderült, hogy 5 százalék alatti a magyar beszállítók hozzáadott értéke Magyarországon a járműiparon belül. Tehát 5 százalék alatti hozzáadott érték, aminél ráadásul tipikusan és jellemzően nyílt árkalkulációt vernek le az itt megtelepedett külföldi cégek a magyar beszállítókon. Magyarul: a könyvelésüket nyílttá kell tenni, és ilyen módon ellenőrzik azt, hogy 5 százaléknál ne keressenek többet az adott ügyleten. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a munkaerő újratermelésének költségei aligha állnak rendelkezésre.

Végül, de nem utolsó sorban egy rövid reflexió, ami talán érzékelteti azt, hogy mekkora problémák vannak a növekedési hitelprogrammal. A növekedési hitelprogramnak a képviselő úr által említett első két pillérében 701 milliárd forintot támogatott a Magyar Nemzeti Bank hitelként - ugye ez volt az a bizonyos

kamattámogatott hitel -, és a 701 milliárd forintból a 10 fő alatti kisvállalkozások számára új hitelként mindössze 18 milliárd forint jutott. Ezt a statisztikát nem én találom ki és nem a Jobbik, hanem Matolcsy György aláírásával megjelenő magyar nemzeti banki jelentés hozta ezt nyilvánosságra. Tehát ha önök elégedettek azzal, hogy a magyar 10 fő alatti vállalkozások a 701 milliárd forintból mindössze 18-at kapnak, én azt gondolom, itt egy súlyos aránytévesztés lehet, és itt bizony korrekcióra lenne szükség ezen a területen.

Eljárt közben az időnk. Varga képviselő úrnak még megadom a szót (*Dr. Varga László: Fél perc!*), és utána Szijjártó miniszter úr majd egy zárszót fog mondani.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Csak fél perc, mert másodjára hallgattam végig egy eszme-futtatást itt az Európai Unióval kapcsolatos jobbikos álláspontról. Azt szeretném mondani, hogy számtalan kérdés elhangzott, és nyilván ezekre kíváncsiak vagyunk, úgyhogy időt nem szeretnék ennek kapcsán húzni, mert a válaszok fontosak. Én meglepődve hallgatom - ennyi politikát engedjen meg, valószínűleg ez a cukikampány része -, hogy itt van egy politikai fordulat, azonban azt nyugtáznám, mivel már harmadjára hangzik el ez az álláspont, hogy az önök pártjának egyik alelnöke égetett európai uniós zászlót, meg az önök képviselői dobálták ki a Parlament épületéből ezeket a zászlókat. Más kérdés, hogy a mai kormánypártok meg nem rakják a megfelelő helyre az európai uniós zászlót az épületben, de már nem akarok nagyon politizálni. Csak kérem önt, hogy adjon ki akkor közleményt, én nem tudom, de inkább a válaszokat próbáljuk megkapni miniszter úrtól, és amikor politikai hitvallásokat próbálunk itt elmondani a bizottságban, akkor meg valamennyi következetesség abban legyen vagy legalább a múltnak a reális bemutatása ebből a szempontból. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom miniszter úrnak a szót.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter válaszai

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm szépen a kérdéseiket. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mind egytől egyig fontos kérdések voltak, amikre tudok válaszolni, azokra próbálok hiánytalanul. Először is, a foglalkoztatottsággal kapcsolatos kérdések, amit többen is, Varga képviselő úr is, Szél Bernadett képviselő asszony is voltak kedvesek felvetni. Nézzék, én azt tudom önöknek mondani, hogy a foglalkoztatottság Magyarországon most éppen egy 22 éves rekordot dönt meg. Ugye, most már négy hónapja van 4,1 millió fölött az adófizetők és munkában állók száma. Csak szeretném jelezni, hogy 2010-ben az adót fizető munkában álló magyar emberek száma 1,8 millió volt, most 4,1. Szerintem, ez egy olyan irány, aminek mindannyian örülhetünk, függetlenül attól, hogy milyen politikai pártot képviselünk. Elégedettek viszont még nem lehetünk, majd talán akkor dőlhetünk kicsit hátra, de akkor is csak kicsit, ha elérjük a cseh foglalkoztatottsági szintet, ami 5 millió főt jelent. Ma a magyar gazdasággal összemérhető dimenziójú cseh gazdaságban 5 millióan dolgoznak, nekünk az a célunk, hogy ezt el tudjuk érni. Tehát a foglalkoztatottság szempontjából, szerintem, van olyan közös siker, aminek tudunk örülni.

Varga képviselő úrnak arra a konkrét kérdésére, hogy munkavállalókra, az ő fizetésükre, munkakörülményeikre, szakszervezeti jogaikra vonatkozóan tartalmaz-e bármilyen iránymutatást a stratégiai megállapodás: nem tartalmaz. Tehát, amikor stratégiai megállapodásról tárgyalunk, akkor nem tárgyalunk szakszervezeti jogokról, nem tárgyalunk a munkavállalók fizetéséről. Én azt gondolom, hogy ez nem a stratégiai megállapodásoknak a feladata, viszont kormányzati feladat természetesen,

viszont, azt gondolom, hogy ezt egy más kormányzati tevékenység keretében kell megtenni és nem a stratégiai megállapodások keretében.

Őn azt mondja, hogy az kellene legyen a célja a stratégiai együttműködési megállapodásoknak, hogy az emberek jobban éljenek, így van, szerintem minden kormányzati tevékenységnek az kell legyen végső soron a célja, hogy az emberek jobban éljenek. Szerintem, a stratégiai megállapodások ennek abban a tekintetben mindenképpen megfelelnek, hogy a stratégiai megállapodások nyomán Magyarországon több munkahely van. Mert ha azt a kérdést tesszük föl, hogy több munkahely van-e vagy kevesebb a stratégiai megállapodásnak köszönhetően, akkor azt gondolom, hogy a válasz egyértelmű: több van. És ha több munkahely van, akkor azt gondolom, hogy annak a kormányzati célkitűzésnek vagy kormányzattal szemben támasztott egyértelműen jogos elvárásnak, hogy ezen döntés miatt jobban élnek-e az emberek, azt kell mondjam önnek, hogy igen, mivel több munkahely jött létre a stratégiai megállapodásoknak köszönhetően, ezért az végső soron a magyar emberek érdekét szolgálja.

Volt kedves a járműiparról és a beszállítókról hosszasan beszélni, amit köszönök, mert szerintem fontos, hogy a magyar politikai élet minden oldalának szereplői a magyar gazdaság zászlóshajójával kapcsolatban pozitívan gondolkozzanak.

Az, hogy Miskolc legyen-e járműipari központ, szerintem, arra a válasz egyértelműen igen. Tehát ha valaki, akkor Miskolc biztosan legyen járműipari központ, az ehhez szükséges intézkedéseket hamarosan kezdeményezni is fogjuk. Többek között azért, mert önöknél - ha szabad így mondanom -, Miskolcon megvan a megfelelő képzési potenciál, a Miskolci Egyetem nagyon sok esetben vonzerőt jelent a Magyarországra települni szándékozó beruházó vállalatok számára. Nem véletlen, hogy több borsodi stratégiai partnerünk is van, ugye a Wanhuát még nem említettük, a Wanhua a Borsod megyei beruházásaival Európa harmadik legnagyobb izocianát gyárát hozta létre Magyarországon. A kínai befektetések egyik zászlóshajójáról beszélünk, nem véletlen, hogy egy Konfuciusz Intézet indult a Miskolci Egyetemen. Tehát, szerintem, a kínai tőke vonzása szempontjából Borsod kifejezetten jó helyzetben van. Végre, mindenfajta ármánykodások után Miskolc és Kassa autópálya-összeköttetése is meg fog történni, szerintem, ez Miskolcnak és a térségnek nagyon fontos. Az ezer hektáros ipari parkkal kapcsolatban miniszterelnök úr kiosztotta a feladatokat, abból jutott nekünk is, úgyhogy majd ezzel kapcsolatban fogunk is konzultálni, remélem, a város parlamenti és önkormányzati képviselőivel, mert amikor beruházásokat ösztönzünk Magyarországra, akkor az egybefüggő és megfelelő infrastrukturális adottságokkal rendelkező területek is legalább annyira kritikus fontosságúak, mint a munkaerő-vonzási képesség. Ugye, Miskolc helyzetét javítja a Bosch jelenléte is. A Boschra sok esetben referenciaként tekintünk, amikor külföldi vállalatokat próbálunk Magyarországra vonzani.

Hogy van-e értelme a megállapodásoknak, vagy ez politikai pír-e, vagy van-e tartalom? Nézze, én a cégek oldaláról világítanám meg a dolgot. Én nem gondolom azt, hogy az Audinak, a Daimlernek, a GE-nek vagy bármelyik cégnek a nagy nemzetközi vezetői idejőnnének azért, hogy egy üres politikai lózungot aláírjanak a magyar vagy bármely kormánnyal. Tehát ezek az emberek komolyabbak annál, tehát komolyabban veszik önmagukat, a vállalataikat is meg az általuk aláírt dokumentumokat is annál, mint hogy egy üres papír aláírásáért odaüljenek egy kormányzati tisztségviselő mellé. Tehát én azt gondolom, hogy minden egyes aláírt dokumentumtól azt érdemes elvárni, ami annak a célja. És persze lehet azt mondani, hogy több mindent bele kellene tenni egy stratégiai megállapodásba, ez egy vélemény, amit meg kell vitatni. Ugyanakkor, szerintem, azt is világosan látni kell, hogy a

stratégiai megállapodásokban igenis van tartalom - erről beszéltem az elején hosszasan, most nem ismétlem meg magam, mert felesleges lenne -, igenis pozitív tartalom van benne, és egészen biztos vagyok benne, hogy nagyvállalati vezetők nem adnák a nevüket üres dokumentumokhoz.

Most volt olyan kedves a képviselő úr felvetni konkrétumokat, a Jabil esetében például Szél Bernadett képviselő asszony is érintette ezt a kérdést. Így van, természetesen vannak olyan vállalatok a stratégiai partnerek között, amelyek időközben elbocsátásokra kényszerülnek, ugyanis azt én egy stratégiai megállapodásban nem tudom kikötni egy nagy nemzetközi vállalat magyarországi cégének, hogy bármi is történik a világgazdaságban, bármi is történik az anyacégénél, bárhogy is dönt a vállalati központ, ő aztán itt senkit ne bocsásson el. Ilyet nem lehet kikötni. Nagyon jól tudja vagy önök nagyon jól tudják, hogy Magyarország nem tudja magát függetleníteni a világgazdasági folyamatoktól, sőt gyakorlatilag semmilyen ország nem tudja magát függetleníteni. Más, hogy valaki alakítani tudja, valaki meg követni tudja a folyamatokat. Mi nem tudjuk magunkat függetleníteni a világgazdasági folyamatoktól, és a Magyarországon működő vállalatok sem tudják magukat függetleníteni. A Jabil esetében konkrétan, ha jól emlékszem, arról volt szó, hogy a BlackBerryhez gyártottak Magyarországon hozzávalókat, alkatrészeket, a BlackBerry vesztett valahol piacot a világban, talán Indiában...

ELNÖK: Mindenhol.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: ..., de erre már nem emlékszem pontosan, tehát valahol a Távols-Keleten. De konkrétan a Távols-Keleten volt egy nagy piacvesztése a BlackBerrynek. Ebből fakadóan a BlackBerry megrendelése a Jabil irányába globális szinten csökkentek, és a Jabilnél a munkamegosztás úgy volt, hogy a magyarországi kapacitásokat használták nagyrészt a BlackBerry számára történő megrendelések kielégítéséhez. És, mivel ez a kör végigment, magyarországi elbocsátásokban végződött. De, szerintem, azt a stratégiai megállapodások hibájának vagy a magyar kormány hibájának betudni, hogy valahol egy Magyarországon nem is működő vállalat piacot vesz, abból fakadóan a beszállítói igényei csökkennek, ami aztán elbocsátáshoz vezet, ilyen volt is, van is, meg azt kell mondjam, hogy lesz is sok esetben, és ezeket aztán mi végképp nem tudjuk megakadályozni.

Mondok önnek még egyet. Tavaly a Microsoft megvette a Nokiát. A Microsoft hozott egy globális termelés-szervezési döntést, amelynek értelmében a korábbi Nokia-gyárakat jelentősen átszervezte, Vietnámba helyezte át a termelést, a komáromi Nokia-gyárat bezárta. Az egy szerencsés helyzet, hogy az adott térség munkaerő-piaci helyzete miatt ez munkaerő-piaci feszültséget nem okozott, mert a jól képzett és a Nokiában megedződött munkaerőt azonnal, gyakorlatilag nagymértékben és viszonylag gyors ütemben felszívta a munkaerőpiac. De okozott ez problémát a magyar exportban. Tehát például az, hogy a Microsoft bezárta a komáromi Nokia-gyárat, az csak tavaly 810 millió dolláros visszaesést jelentett a híradástechnikai exportunkban az arab országok irányába. Csak jelezni akarom, az egy jó hír, hogy Magyarország mélyen integrálódott a globális gazdasági folyamatokba, de ennek néha vannak negatívumai is, mert a globális gazdaság nem mindig egyenesen vagy exponenciálisan növekszik, hanem vannak benne bizony ciklikusságok. Arról nem is beszélve, hogyha lejjövünk a makroszintről a közép- vagy a mikroszintre, akkor ezt még inkább igaz. Tehát a Jabil esetében ez történt, és sajnos nem tudjuk kizárni, hogy adott esetben valamelyik stratégiai partnerünknel egy anyavállalati döntés vagy egy világgazdasági folyamat nem jelent-e negatív, a munkaerőpiac szempontjából negatív

folyamatokat. De ilyenkor nyilván azon vagyunk, hogy megteremtjük a lehetőséget arra, hogy az adott társaságtól elbocsátott munkavállalók számára újabb elhelyezkedési lehetőséget teremtünk. Például a Jabilnél konkrétan ez úgy volt, hogy a Jabil vezetői eljöttek körülbelül, most már nem emlékszem pontosan, egy hónappal, jó pár héttel az esemény előtt, jelezték, hogy ez a probléma elő fog állni, mi fel tudtunk rá készülni. A Nokia esetében ugyanígy volt, fel tudtunk készülni az ügyre, az NGM meg tudta tenni a saját lépéseit, mi meg tudtuk tenni a saját lépéseinket, felgyorsítottuk a komáromi térségben beruházni kívánó vállalatokkal a tárgyalásokat, egy koreai és egy lengyel vállalattal sikerült is megállapodni a komáromi ipari parkba való településükről. Tehát ilyenkor a kormányzatnak életbe kell léptetni különböző mechanizmusokat. Nagyjából ezt tudom mondani az ön kérdéseire, de a miskolci ügyben szívesen működöm együtt a jövőben is önnel természetesen.

Ami Szatmáry alelnök úr felszólalását illeti. Annyit szeretnék mondani önnek, hogy a szolgáltató központok, az SSC-k természetesen kiemelt figyelmet kapnak a kormányzati politikában, annál is inkább, hogy Magyarország azzal, hogy egy termelési központtá válás útján nagy lépésekkel halad előre, azzal járnak pozitív mellékhatások is. *(Törő Gábor távozik az ülésről.)* Egy ilyen pozitív mellékhatás, hogy például a Magyarországon termelő tevékenységet folytató, itteni körülményeivel elégedett vállalat más típusú tevékenységét is idehozza Magyarországra, például a szolgáltatási tevékenységeit. Tehát, mondjuk, idehozzák a bérszámfejtésüktől kezdve a kommunikációs, humán-erőforrási funkcióiknak a globális központját. Ilyen nagyon sok van. Aztán ennek egy újabb pozitív hatása az, hogy Magyarországon nem termelő szolgáltató vállalatok látják, hogy Magyarországon a szolgáltató központi tevékenységnek is van terepe, és idejönnek. Tehát számos ilyen folyamatot tudunk végigkövetni. Ma Magyarországon már több mint 80 SSC működik, több mint 30 ezer embert foglalkoztatnak, és most értük el egyébként pont azt a fázist, hogy el kell kezdenünk ajánlani a vidéki helyszíneket is az SSC-knek, mert egyszerűen Budapesten az SSC-k számára igénybe vehető munkaerő tekintetében hiányunk van, viszont vidéken van bőven ilyen kínálat. Van is egyébként egy-két sikeres példa már vidéki ilyen szolgáltató központ létrejöttére, akár a Vodafone vagy a K&H esetében, ugye, Miskolc és Békéscsaba.

Még egy dolgot felvetett az alelnök úr, és ezzel rá is kanyarodnék Szél Bernadett képviselő asszonynak adandó válaszomra, merthogy szerződések betartásáról beszélünk ugye - és azt szeretném kérni a képviselő asszonytól, és, kérem, semmiképpen ne vegye kritikának, mert ha én nem lennék külgazdasági és külügyminiszter, valószínűleg én se ismerném pontosan ezt a rendszert, mert nem várhatjuk el attól, akinek nem dolga, hogy pontosan ismerje. Két különböző dologról beszélünk. Ugye, ön beszél támogatásokról, úgy értem, hogy pénzbeli támogatásokról, aminek vannak különbözői formái, készpénztámogatás, adókedvezmény, képzési támogatás, munkahely-teremtési támogatás. Ez egy dolog. És beszélünk stratégiai megállapodásokról. A kettőnek semmi köze egymáshoz. Tehát a stratégiai megállapodásokban nem beszélünk pénzügyi támogatásokról, viszont szívesen beszélek önnek arról, hogy mi van a pénzügyi támogatásokkal, hogy ne érje szó a ház elejét, hogy nem kapott információt. Az előbb említett négy lehetőség, tehát az EKD, egyedi kormánydöntés keretében adható készpénztámogatás, a fejlesztésiadókedvezmény, a munkahely-teremtési támogatás és a képzési támogatás, ezek beruházásösztönzési eszközök. Amikor jön egy vállalat Magyarországra, vagy itt van már, és növelni akarja a beruházásait, megkeresnek vagy minket vagy a Nemzeti Befektetési Ügynökséget, ez ebből a szempontból mindegy, és jelzik, hogy ilyen és ilyen helyszínen akkora volumenű befektetést szeretnének végrehajtani, az ilyen jellegű, és ennyi új munkahelyet teremt, amelynek megoszlása fizetésileg, illetve

hozzáadott érték szempontjából a következő. Ezt kell hogy közölje. Ezután a Nemzeti Befektetési Ügynökség egy úgynevezett request listet ad ki, amely tartalmazza azokat a kérdéseket, amelyekre adandó válaszok alapján a befektetési ügynökség ki tudja számolni, hogy az az adott beruházás mekkora kormányzati támogatásra tarthat számot. Ezt úgy nevezik, hogy mandátumadás. Vagyis a Nemzeti Befektetési Ügynökség kap egy mandátumot, ezt formálisan a külgazdasági és külügyminiszter írja alá, hogy a beruházás összvolumenének hány százalékáig tárgyalhat támogatásról a Nemzeti Befektetési Ügynökség. De, még egyszer mondom, ennek semmi köze a stratégiai megállapodásokhoz, mert semmi összefüggés nincsen köztük. Van, aki stratégiai partner és kapott ilyen támogatást, van egy csomó stratégiai partner, amely valószínűleg még nem is tárgyalt ilyenről, meg van egy csomó vállalat, amely nem stratégiai partner és kapott. Tehát semmi köze a kettőnek egymáshoz.

Vannak különböző szabályok, hogy bizonyos régióként mekkora támogatás adható maximum, tehát például Pest megyében és Budapesten nem adható ilyen támogatás, nulla; vannak olyan régiók Magyarországon, ahol a beruházás maximum 25 százalékát érheti el a támogatás, van, ahol 35 százalékot, és van, ahol 50 százalékot érhet el, ez a régiók fejlettségével fordítottan arányos.

Miután kiszámolja a Nemzeti Befektetési Ügynökség, hogy mekkora támogatás adható - aminek az egyik feltétele egyébként pontosan az ötéves megtérülés, tehát öt éven belül nemzetgazdasági szempontból meg kell térülnie a kiadott ajánlatnak, ráadásul van egy monitoring időszak, amely monitoring időszak alatt fenn kell tartani a tevékenységet, fenn kell tartani a munkahelyteremtés által létrehozott, megnövekedett létszámot -, miután ez kiszámolásra kerül, és a vállalat ezt elfogadja, aláíródik a szerződés, akkor a vállalat megkaphatja a támogatást.

Ebben van a fejlesztési adókedvezmény is, amely fejlesztési adókedvezmény maximum tíz évre adható, és a társasági adó mértékének 80 százalékát érheti el. Mindezt tartalmazza az a szerződés, amelyet a vállalat köt a kormánnyal. Én ezt még ma le fogom ellenőrizni, hogy ezek a szerződések nyilvánosságra hozhatók-e vagy sem. Nem tudom, hogy az ön megkeresése pontosan erre vonatkozott-e a miniszter úrhoz. Adjon nekem pár órát, mivel most szembesülök először ezzel a problémával, hogy meg tudjam nézni, ön pontosan mit kért, mit nem kapott, miért nem kapott és egyébként megkaphatja-e.

Én a teljes átláthatóság híve vagyok ebből a szempontból is, ugyanis semmifajta takargatnivaló nincsen, ugyanakkor vannak jogszabályok, amelyek, mondjuk, korlátossá teszik egy magánszemély vagy egy magánszereplő által aláírt szerződések nyilvánosságra hozatalát. Nem tudom, hogy az ön által kért dokumentumok - még egyszer - mik pontosan, ezekre milyen szabály vonatkozik, azonnal meg fogom nézni. *(Dr. Szél Bernadett: Átküldöm a bírósági döntést.)* Az lenne a legjobb meg a kérést, amit Varga miniszter úrnak tetszett küldeni, ha meg tetszene küldeni nekem, akkor az jelentős könnyebbség lenne; ezt köszönöm előre is. Tehát még egyszer: a stratégiai megállapodásnak meg a pénzügyi támogatásnak az égegyadta világon semmi köze egymáshoz.

Hogy ki hogyan tartja magát a szerződésekhez? A pénzügyi támogatásokról szóló szerződésekhez mindenkinek kötnie kell magát, mert egy csomó olyan eset van egyébként, hogy bizonyos elemekben, mondjuk, a vállalat nem tartja be a beruházási támogatásról szóló megállapodást, ez esetben vissza kell fizetni. Több ilyen döntést is hoztunk már, hogy valamiben nem tartotta be a vállalat az EKD-ra vonatkozó megállapodást, nem úgy hajtotta végre a beruházást, nem annyit, nem olyan eszközöket vett, nem annyi idő alatt, nem teremtett annyi munkahelyet. Ez a monitoring időszak alatt kiderül, ebben az esetben vissza kell fizetni a támogatást vagy annak arányos részét. Tehát volt már ilyen is, csak jelzem a képviselő

asszonynak, sőt van is. Nem azt mondom, hogy gyakran, de előfordul, hogy a támogatás egy részét vissza kell fizetni, akkor erről megállapodás születik, és vissza is fizetik természetesen.

Hogyan kötjük ezeket a megállapodásokat? Bányai képviselő úr válasza helyes volt. Mindkét irányra van példa: a kormány keresi meg az adott vállalatot, és több vállalat jelentkezik egyébként, hogy szeretne stratégiai megállapodást kötni. Ilyenkor mindig megvizsgáljuk, hogy ennek van-e létjogosultsága, van-e realitása, és ha igen, akkor megkötjük a stratégiai együttműködési megállapodást.

Volt-e visszautasítás? Én egy vállalatról tudok, hogy volt, ez egy nagyvállalat. Jeleztük, hogy stratégiai együttműködési megállapodást szeretnénk kötni, a válaszuk a következő volt: a magyarországi tevékenységüket nagyon fontosnak tartják, folyamatosan ruháznak be Magyarországra - ez így is van, sok ezres magyarországi foglalkoztatottsági létszámmal rendelkeznek, nagyon ismert nemzetközi vállalat -, azonban jelezték, hogy nekik nemzetközileg az nem lenne jó, ha itt stratégiai megállapodást kötnének. Pont egy olyan beruházás előtt álltak, ami másutt - ráadásul az anyavállalat székhelyén - munkahelyeket szüntetett meg, hozzánk hozott munkahelyeket, és jelezték, hogy a vállalatcsoporton belül nekik a minél csendesebb beruházáspolitikát a céljuk. Ezért abból a szempontból stratégiai partnereink, hogy több ezer embert foglalkoztatnak magas hozzáadott értéken, folyamatosan együttműködünk velük, de azt kérték, hogy ilyen megállapodást ne írjunk alá, mert nekik az igazából megnehezítené a helyzetüket. Van ilyen is, és nem azért nem kötöttek megállapodást, mert szégyelltek vagy valami, hanem pont azért, hogy a vállalatcsoporton belül a különböző vállalatokkal ne legyen ebből konfliktus. Különböző nemzetközi vállalatoknak különböző a belső felépítése, különbözők a belső viszonyok, vállalata válogatja, de egy ilyennel szembesültünk mindeddig.

Az amerikai kitiltási botrányal kapcsolatban azt tudom önnek mondani, hogy ha volt olyan, hogy mondjuk, bárki megkereste ezeket a vállalatokat azért, hogy előnyt kovácsoljon abból, hogy a kormány velük stratégiai megállapodást kötött, az biztosan nem a kormány részéről kereste meg. Tehát az nagyon nagy baj lenne, ha bármely kormányzati tisztségviselő egy ilyen megállapodást arra használna föl, hogy egyedi hasznot húzzon belőle; én ilyenről nem tudok. Ha önnek van tudomása, akkor azt kérném, hogy jelezze, nem is kell nekem feltétlenül, hanem a hatóságoknak, hogy azok el tudjanak járni. Ha volt ilyen, az nagy baj, mert az az egész rendszer sikerességét tudja aláásni.

Nekem az a személyes érdekem, ha szabad illet mondani, hogy a stratégiai megállapodások programja sikeres legyen; nemcsak személyes, hanem azt gondolom, nemzetgazdasági érdek is, de benne az én személyes érdekem is. És ha valaki ezt el akarja rontani - márpedig egy ilyen egyértelműen elrontja, főleg, ha ennek híre megy, hogy egy kormánnyal kötött stratégiai megállapodás után valaki megkeresi őket, hogy akkor ezért ezt meg ezt kér cserébe -, az nagyon nagy baj. Ha ilyen van, akkor azt remélem, a hatóságok a leghigorúbban eljárnak ezzel szemben. Ez az egész programot ássa alá, az egész befektetési politikánkat ássa alá meg az egész normális és egészséges együttműködést ássa alá.

És akkor végül, tisztelt képviselő asszony, a kis- és közepes vállalkozások támogatásáról. Talán önnel is már volt módom erről szót váltani a parlamentben, LMP-s kollegáival biztosan, Sallai Benedek képviselő úrra kifejezetten, konkrétan emlékszem, mert az első miniszteri válaszom az ő interpellációjára volt ebben az ügyben; valóban van ez a dilemma. Tehát szerintem helyes, hogy van ez a vita köztünk egyébként, mert minden vita, ami a kis- és közepes vállalkozások támogatásának többletéről szól, helyes, hiszen a nemzetgazdaság lelkének tartjuk mind a ketten vagy mindenki, azt gondolom, a kis- és közepes vállalkozásokat,

ugyanakkor az a vita kétségtelenül megvan közöttünk, hogy ezeknek a vállalkozásoknak a támogatása hogyan tud a leghatékonyabb lenni.

Továbbra is azt gondolom, hogy a közvetlen támogatás mellett - aminek ideig-óráig biztosan van hatása - legalább annyira fontos az, hogy hosszú távon megteremtsünk és fenntartsunk egy igényt, egy keresletet a kis- és közepes vállalkozások tevékenysége vagy az abból fakadó termékek és szolgáltatások iránt. Mivel a stratégiai megállapodásoknak fontos eleme a beszállítói program, fontos eleme az, hogy minél több magyar kkv bekerüljön a beszállítói láncokba, ezért szerintem helyes, ha minél több nagyvállalatot támogatunk abban, hogy Magyarországon minél szélesebb körű tevékenységet folytasson és abban magyar beszállítókat alkalmazzon, mert szerintem a közvetlen támogatás mellett a kkv-k termékeire és szolgáltatásaira meglévő hosszú távú kereslet megteremtése is legalább annyira a kkv-k érdeke.

Volner elnök úr - bocsánat, hogy önt hagytam a végére, nem akartam udvariatlan lenni -, higgye el, hogy a külföldi vállalatokat a legkritkább esetben szoktam tájékoztatni a Jobbik politikájáról! Nekem az az érdekem, hogy idejöjjenek. Az az ön dolguk, hogy önök tájékoztatják a Jobbik politikájáról a külföldi vállalatokat, ellenzékben mi is ezt tettük, ez természetes. Én a kormány politikájáról tájékoztatom őket, és gondolom, így helyes, hogy van ez a munkamegosztás: önök a sajátjukról, mi is a sajátunkról, és akkor majd mindenki eldönti, hogy melyik a jobb.

Hogy mennyire magas vagy nem magas hozzáadott értékű a termelés, amit, mondjuk, a stratégiai vállalatok végeznek? Nézze! Mondjuk, ha én elmegyek az Audi-gyárba, elmegyek a Mercedes-gyárba, elmegyek a GE-nek bármelyik gyárába, elmegyünk majd a Takatához vagy a Boschhoz, nekem nem az az érzésem, hogy itt aztán nagyon alacsony hozzáadott értéket termelnek. Persze, fontosak a számadatok; azért, mert mindig javítani akarunk rajtuk. Tehát, ha mondunk egy számot, hogy hány százalék a magas hozzáadott érték, akkor az a célunk, hogy azt emeljük meg, duplazzuk meg, legyen sokkal magasabb; ez helyes, nyilván nem szabad, hogy elégedettek legyünk.

Csak azt szeretném mondani, hogy talán a sommás kijelentések területén egy kicsi visszafogottság azért érdemes - bár bocsánat, nyilván mindenki azt mond, amit akar -, merthogy ezek a vállalatok kifejezetten csúcsmínőségű termékeket állítanak elő, tehát nyilvánvaló, hogy a hozzáadott értékük magas. Hogy ennek mekkora része realizálódik Magyarországon, mekkora része realizálódik magyar beszállítók által, a magyar munkavállalók által és ennek, mondjuk, milyen a fizetésben történő lecsapódása, az vitakérdés, amiről beszéljünk, hogy hogyan lehetne még jobba tenni ezt a helyzetet. Egyetértek teljes mértékben, erről folyamatosan beszélni kell, mert soha nincs elég jó helyzet.

A munkaerő-felesleg kapcsán. Én, aki nap mint nap tárgyalok befektetőkkel - ha lenne munkaerő-felesleg jó néhány helyen az országban, az ebből a szempontból jó hír lenne, más szempontból persze nem, de jelenleg ott tartunk, hogy Magyarországon olyan mértékben vannak jelen a nagybefektetések meg a nagyberuházások, hogy a megfelelő mennyiségű és képzettségű munkaerő kérdése már kérdés. Szerintem egy ilyen erőteljes ütemben csökkenő munkanélküliségnél is ez jól kimutatható, hogy a munkaerő-feleslegnél jelenleg nagyobb probléma az, hogy sok esetben nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű munkaerő. Tehát én inkább ezen az oldalon erősítenék.

A mobilitási programban önnek igaza van, nagyon fontos a mobilitási program. Vannak erre Magyarországon nagyon pozitív példák. Tehát ha ön elmegy a Hankookhoz például, ugye felmerült a Hankook neve, a Hankook ezt remekül megoldotta, a Hankooknak nagyon sok Kelet-Magyarországról származó dolgozója

van egyébként, de fantasztikus infrastruktúrát építettek ki arra, hogy ezt hogyan lehet megoldani. Minden vállalatnak, amely munkaerőt keres, és a mobilitásban véli megtalálni a megoldást, mindig a Hankook példáját javasolom, menjenek el, nézzék meg, a Hankook hogyan oldotta meg ezt a kérdést.

Nézze, kiszervezések ügyében nem tudok önnel vitába szállni, mert nem az én asztalom, nem külgazdasági kérdés, hogyha az NGM tisztségviselőivel erről beszél vagy a NAV tisztségviselőivel, nyilván ők sokkal jobban informáltak. Tehát ebben most nem kívánnék vitába szállni.

Viszont, ami a hiteleket illeti. Ugye, az Eximbank felügyelete is a Külgazdasági és Külügyminisztériumhoz tartozik, és az Eximbank számos nagyvállalattal, nagy, Magyarországon működő nemzetközi vállalattal van hitelezési kapcsolatban. Tehát sok esetben az Exim-hitelek is versenyelőnyt jelentenek, amikor versenyzünk beruházásokért. Tehát, amikor a hitelprogramokról beszélünk, akkor az MNB hitelprogramja mellett az Exim hitelprogramját is szeretném az ön figyelmébe ajánlani.

Tartalmas szerződések szükségességéről beszélt ön is, erről, szerintem, hosszasan beszéltem.

Hogy a Tesco miért lett stratégiai partner? Azért, mert a legnagyobb külföldi munkáltató ma Magyarországon. Tehát a Magyarországon működő külföldi vállalatok közül a legtöbb embert a Tesco foglalkoztatja.

Adórendszer. Elnök úr, a helyzet a következő: az adókedvezmények, az EKD, ezek mind-mind a versenyképes befektetési környezet összetevői. Tehát nincs olyan, hogy van versenyképes befektetési környezet és azonkívül van adórendszer meg adókedvezmények, hanem az utóbbi kettő része az elsőnek. És bocsánat, hogy itt mondom, az EKD-megállapodások hogy mennyire nem zárt ajtók mögött kötnek: az összeset bejelentjük, és mindig meg is mondom, én minden létező sajtótájékoztatón, ahol EKD-szerződést jelentünk be, bemondom azt az összeget - nyugodtan vissza lehet keresni -, amennyi pénzt az adott vállalat EKD-szerződés keretében kapott. Mindenhol bemondom, mert büszkék vagyunk rá, megmondom őszintén, hogy a magyar kormány ennyivel hozzá tud járulni egy munkahelyteremtő beruházáshoz. Tehát nincs rajta mit titkolni. Bocsánat, hogy elmondtam, csak itt eszembe jutott még visszamenőleg.

Tehát az EKD meg az adókedvezmények részei a befektetési környezet versenyképességéről szóló kérdésnek. Annál is inkább, ezt rajtunk kívül szintén mindenki csinálja. Tehát amikor versenyben vagyunk egy-egy beruházásért, úgy lehet sejteni nagyjából, hogy melyik másik ország befektetésösztönző ügynöksége mennyi készpénztámogatást, mennyi adókedvezményt ajánl fel. A magyar Nemzeti Befektetési Ügynökség ebben a tekintetben jó teljesítményt nyújtott tavaly egyébként, mert a közép-európai befektetési ügynökségek közül a legtöbb sikeres projektet hozta össze, pont hatvanat egyébként, tehát hatvan beruházási tárgyalás járt végül sikerrel és végződött beruházásban. Ebből harminchatot olyan vállalattal sikerült lefolytatni, amely már egyébként itt volt Magyarországon, 24 pedig új betelepülő. Ez a V4-es befektetési ügynökségek közül a legjobb teljesítmény volt.

Adórendszer tekintetében én azt tudom mondani önnek, elnök úr, hogy szerintem, a magyar kormány 2010 óta nagy utat tett, hogy adóoldalról is vonzóvá tegye a befektetési környezetet. A 10 és 19 százalékos társasági adó, valamint az arányos személyi jövedelemadó, szerintem, kifejezetten a termelésnek segít. Tehát, ha önök a termelést fontosnak tartják, akkor az jó hír, mert ebben egyetérthetünk. És amikor vállalatokkal tárgyalunk, akkor ők általában azért az adórendszerre mint magyar szempontból versenyelőnyre hivatkoznak vissza, sok esetben irigykednek egyébként, hogy csak ekkora a személyi jövedelemadó, és ajánlják mindig, hogy a mi

kormányunk esetleg adjon tanácsot az ő országuk kormányának, hogy szintén hasonló adópolitikát folytassanak.

Száz szónak is egy a vége, tisztelt elnök úr, tisztelt képviselőtársaim, köszönöm szépen a meghívást. Amennyiben önök további információkra tartanak igényt a stratégiai megállapodások kapcsán, nagyon szívesen megküldünk bármilyen létező információt, ami a jogszabályokkal egybevág. Minden stratégiai megállapodás nyilvános egyébként, tehát ezt megtalálhatják az interneten. Ha nem így lenne, nyilvánvalóan képviselő asszony már jelezte volna, de ez számomra a legmegnyugtatóbb, hogy valószínűleg így van, mert ez nem merül fel kérdésként ebben az esetben. *(Dr. Szél Bernadett bólint.)* De tényleg, a Vállalkozásfejlesztési bizottságnak minden külgazdasággal kapcsolatos kérdésben a jövőben is szívesen állok rendelkezésére, legyen az bármilyen iparág vagy bármilyen megállapodástípus, a Külgazdasági és Külügyminisztérium valamely tisztségviselője mindig itt lesz, amikor a témában szükség van rá.

Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hadd fejezzem ki abbéli örömeimet, hogy miniszter úr még hajlandó volt túlórázni, és a bizottság kedvéért láthatóan élvezte itt a jelenléte. *(Derültség.)* Miniszter úr, remélem, nem utoljára jár itt, meg fogjuk még máskor is hívni. *(Szijjártó Péter: Köszönöm.)*

Az ülés berekesztése

Nagyon szépen köszönöm meghívott vendégeinknek, a sajtó képviselőinek és képviselőtársaimnak is a figyelmet. A bizottsági ülésünket berekesztem. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 45 perc)

Volner János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Lajtai Szilvia, Szűcs Dóra és Podmaniczki Ildikó